

25 ANYS
de SA
FULLETA

Any XXV

Nº 190

Març - Abril 1994

P.V.P.: 300 ptes.

Firmat el contracte de cessió a l'Ajuntament del Local Parroquial

(Texte íntegre del contracte a les pàgines centrals)

El Club Ciclista Ariany, organitza, després d'uns quants d'anys de no celebrar-se, el trofeu "Pasqua Ariany"

La instal·lació de dos parallamps podria costar prop d'un milió de pessetes

Ariany reb 32 milions de pessetes, per ampliar i adequar el cementiri

Acaba la temporada de futbol amb dimisió de la directiva

Entrevista a dos fills d'Ariany, que es van obrint camí dins el seu món professional, en Sebastià Darder i en Jaume Sansó

Telèfons d'interés

Ajuntament.....	56 11 82
Farmàcia.....	56 13 61
Col.legi Públic.....	56 13 20
Urgències (Insalud).....	061
P.A.C. Vilafranca.....	56 05 50
Ambulàncies.....	55 40 75
Ambulàncies.....	20 65 65
Urgències Son Dureta.....	17 50 00
Urgències Manacor.....	55 44 94
Ambulatori Manacor.....	55 42 02
Guàrdia Civil.....	062
Bombers.....	085
Funerària Sant Joan.....	52 60 53
Telèfon de l'Esperança.....	46 11 12
GESA avaries.....	55 41 11
Informació telefònica.....	003

Pluviòmetre

Abril

Dia 3... 2 l.
 Dia 11.. 6 l.
 Dia 17... 8 l.
 Dia 20..10 l.
 Dia 24... 2 l.
Total... 28 l.

Març

Dia 22.. 9 l.

ARIANY

REVISTA LOCAL INDEPENDENT

PLAÇA DE SA CREU, 2

07529 ARIANY

Telèf.: 56 12 87

D.L.: PM 207-1971

Edita

ASSOCIACIÓ CULTURAL ARIANY

Grup de Redacció

GABRIEL FRONTERA MESTRE

JAUME TABERNER RIBOT

CATALINA PONT JULIÀ

TOMEU BAUÇÀ FRONTERA

MARGALIDA TABERNER RIBOT

Dibuixos

JAUME CAPÓ SANSÓ

Imprimeix

"Apòstol i Civilizador"

***

ELS ARTICLES, CARTES I COMUNICATS PUBLICATS
 EN AQUESTA REVISTA SOLS EXPRESSEN L'OPINIÓ
 DELS SEUS AUTORS.

Pàg.n^a

- 2 **Contingut**
- 3 **Ajuntament. Acta de la sessió ordinària de dia 11 de març de 1994**
- 4 **Una costum de Pasqua que ja només en queden els records, per Catalina Pont Julià.**
Col.lecta per Mallorca Missionera, per la Delegació Diocesana de Missions.
- 5 **El futur de les mancomunitats, per J. Antoni Ramonell.**
- 6 **Ariany fa 50 anys. Festa de Pasco, per D. Toni Rubí.**
- 7 **L'Aventura de la vida. Aposta per la família, per Maria Caldentey Frontera.**
- 8 **Xerradeta amb en Sebastià Darder, per Jaume Taberner Ribot.**
- 10 **Comunicat de la Junta avaluadora de català.**
- 11 **"Sa Fulleta" dins sa cuina, per Margalida Taberner Ribot.**
Cartes a la Redacció, per Margalida Mestre.
- 12 **Entrevista a Jaume Sansó, per Narcís Clotet.**
- 14 **Celebració del "dia del llibre", per l'Escola d'Ariany.**
- 15 **Cessió del Local Parroquial a l'Ajuntament, per Jaume Taberner Ribot.**
- 16 **Contracte de cessió del Local Parroquial per part de la Parròquia a l'Ajuntament, per la parròquia d'Ariany.**
- 18 **Un poc de tot, per Biel Tovell.**
- 22 **Societat.**
In memoriam, per Biel Tovell.
- 23 **1994, Any de l'Arxiduc, per Francesc Vallscañeras.**
- 24 **Unió Mallorquina es presenta per primera vegada a les eleccions europees, per el Comité Local d'UM.**
- 25 **El C.C. Ariany, una associació que dia a dia es va consolidant i obrint camí dins el món de l'esport, per el C.C. Ariany.**
- 26 **Esports, per Tomeu Bauçà Frontera.**
- 27 **Ariany temps enrera.**
- 28 **L'escolania de Lluc a favor de la cultura, per el P. Miquel Mascaró.**
- 30 **Passatemp, per Biel Tovell.**
- 31 **Segona reunió del conseller de cultura amb el ministre d'Educació, per la Conselleria de Cultura.**
- 32 **Sa Farola Orelluda.**

Acta de la sessió ordinària de dia 11 de març de 1994

Presa de possessió del Sr. Joan Ferrer Ramis, nou regidor.

De conformitat amb el que estableix la vigent llei electoral general ha pres possessió com a nou regidor de l'Ajuntament el Sr. Joan Ferrer i Ramis, el qui previ promesa del càrreg, el Batle-President ha procedit a donar la benvinguda al nou membre el Consistori i fa constar la lamentable tardança del seu nomenament per part de la Junta Electoral Central i fent constar que a tots els efectes consideren al Sr. Ferrer, regidor des del primer de setembre passat atès que des d'aquesta data, en que havia d'esser fet el nomenament, va realitzant feines per a l'Ajuntament de forma extraoficial.

Conveni APROSCOM

Examinat el conveni presentat per l'Associació de Protecció als disminuïts psíquics de Manacor i comarca, APROSCOM, per la construcció d'un centre d'ocupació d'àmbit comarcal, es va acordar per unanimitat dels presents:

1.- Aprovar l'esmentat conveni i en virtut del qual es compromet a la creació d'una partida de 223.663 pessetes en el pressupost general per a l'exercici de 1994, per a la finança l'aportació municipal.

2.- Facultar al batle Sr. Antoni Pascual i Ribot per a la firma del conveni, així com de tots els documents que siguin necessaris per a l'execució del present acord.

Comissió serveis secretaria

Pel Batle-President i el Secretari s'informa de la conclusió de l'expedient de l'adscripció, en comissió de serveis a la Mancomunitat Pla de Mallorca, del secretari-interventor de l'agrupació Petra-Ariany Sr. Josep Ramón Sicre Vidal, com a secretari-interventor de la mateixa, així com de l'inici de l'expedient d'acumulació del càrrec en comissió de serveis al de la secretaria-intervenció de l'agrupació. El plenari es dona per assabentat.

Conveni Local Parroquial

Examinat el projecte de contracte de cessió de l'ús de l'edifici del Local Parroquial situat al carrer Major número 14 d'Ariany, per part de la Parròquia d'Ariany prèvia deliberació sobre el tema, es va acordar per unanimitat dels presents:

1.- Aprovar l'esmentat contracte, amb la introducció de les següents modificacions:

a.- El termini de cessió a que es refereix la clàusula número 3, serà de 30 anys.

b.- No hi ha d'haver cap termini per a l'execució de les obres a que es refereix la clàusula 4.

c.- En referència a la clàusula 11, al finalitzar la cessió actual que la Parròquia té otorgada a l'Associació de la Tercera Edat d'Ariany, d'una part de la planta baixa de l'inmòble en qüestió, aquest passarà directament en cessió, a l'Ajuntament d'Ariany amb les mateixes condicions que la resta de l'inmòble.

2.- Remetre el present acord a la Parròquia d'Ariany per al seu coneixement i als efectes d'acceptació de les modificacions proposades.

Facultar al Batle-President Sr. Antoni Pascual i Ribot per a la conclusió de les negociacions i a la signatura del corresponent contracte.

Urgència

No inclòs en l'ordre del dia el tema que després es dirà, es va acordar per unanimitat dels presents el seu tractament.

Conveni amb el CIM de la biblioteca

Vist el conveni presentat per el Consell Insular de Mallorca per a la integració de la biblioteca municipal a la xarxa de biblioteques de Mallorca, es va acordar per unanimitat dels presents:

1.- Aprovar l'esmentat Conveni.

2.- Facultar al Batle-President Sr. Antoni Pascual i Ribot per a la signatura del mateix.

Precs i preguntes

Pel Sr. Batle es va procedir a la informació, mitjançant la lectura d'una carta tramesa pel Col·legi Públic d'Ariany on es manifesta una sèrie de queixes de la situació actual de l'escola, així com de la carta redactada per esser contestada, subscriuint-la la totalitat dels membres del plenari.

Continua el Sr. Batle informant del pressupost a que puja la col·locació de dos parallamps essent de 952.120 ptes. i es dona el plenari per assabentat. ■

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

NT NOVES
TECNOLOGIES, s.c.

Tulop®
computers

- Servei tècnic
- Manteniments
- Consumibles
- Venda d'equips informàtics

C/ Pons i Gallarza, 86 baixos
Telèfon i fax: 75 80 98

Palma de Mallorca

Una costum de Pasqua que ja no en queden més que els records

Per Catalina Pont Julià

El pas del temps i la vida moderna han contribuït a que es vagin perdent moltes tradicions i costums, ja siguin religioses com paganes, tradicions que havien estat heretades dels nostres avantpassats i de la cultura popular i que en el seu temps constituïen tot un ritual.

Però gràcies a Déu se n'han recuperades algunes i se n'han afegides de noves i altres encara ara es conserven, d'entre aquestes en trobam una que el pas dels anys no l'han feta desaparèixer, la de fer panades i rubiols per les festes de Pasqua, però la manera de viure aquesta costum ha variat un poc de com la vivien els nostres padrins.

Actualment molta de gent ja no mata el xot, és més còmode anar a la carnisseria i comprar-lo net i trossejat. I aquí entram amb una d'aquestes costums que ja han desaparegut; contenen les persones de més edat que quan ells eren petits es dia que es matava es xot per fer les panades es feia una festa, ja que de la butza de l'animalet s'agafava la bufeta, es feia neta i l'inflaven amb un canó de canya, llavors agafaven una calça de llana vella, la desfeien i amb el fil l'emboïcaven ben fort i ja tenien una pilota per jugar fins que s'esclatava segurament a

n'els al.lots d'ara les resulta difícil creurer-ho.

Els forns de butà i els elèctrics han substituït en gran part el forn de llenya a on les nostres padrienes posaven a coure el pa i també

les panades per a Pasqua, no és com ara que menjam panades tot l'any. El divendres Sant es vespre, dins un ribell de test es posava el llevat i a damunt un poc de farina s'hi feia la se-nyal de la creu.

El dissabte dematí es calava foc al forn i es començaven a fer les panades, no se llevaven ets ossos a les tallades, es procurava que devers les deu del dematí ja n'hi hagués de cuites perquè a n'aquesta hora es posaven a repicar les campanes de l'església, llavors ja es

podien menjar panades, però abans es resava un Credo a Jesús Ressucitat i tota la gent que hi havia a la casa petits i grans, començaven a pegar tocs a les parets i mobles, amb un brot d'olivera del dia del Ram, i anaven dient aquesta cançó "cuquetes sortiu des forat que el Bon Jesús ha ressucitat", o també "cuquetes sortiu d'es niu, que el Bon Jesús ja és viu"; seguidament a berenar de panades calentes a baix des forn, allà on no hi faltava un barral de vi. ■

Col.lecta per Mallorca Missionera

La col.lecta en la diada de Mallorca Missionera enguany necessita una atenció molt especial. Per primera vegada tenim números vermells als comptes de les Missions Diocesanes. Per dues raons:

Primera. Ha augmentat el nombre de persones que conformen els equips de missioners. A Burundi són més. A Santo Domingo s'ha instal·lat un grup nou. Només al Perú continua per un estil. La seguretat social pels laics és una altre capítol de sortides.

Segona. Quan augmenten les aportacions especials, com per exemple a Burundi amb motiu dels aconteixements del passat octubre, no minven sinó que també creixen les despeses ordinàries. Perquè, hi passa més gent, més viatges, més envios, més anades a aeroports i aduanes, més repartiments, més... de tot. Per això haurem de tenir ben en compte que havent col.laborat a qualsevol campanya (sempre bona, organitzada per qui sigui) no sols no dispensa d'aportar a la col.lecta del 8 de maig, o de l'entrega de donatius directament a la delegació, sinó que resulta més necessària que mai.

Fa molts anys que Mallorca Missionera va crear una infraestructura que aguanten persones (la més important col.laboració de l'església mallorquina al tercer Món), amb una rica experiència de coneixement de la realitat, d'entrega generosa i de prestigi missioner davant la població nadiua i els seus líders. Aquesta infraestructura es manté exclusivament de les aportacions a Mallorca Missionera.

FACEM DEL MÓN

UNA FAMÍLIA

MALLORCA

MISSIONERA

8 Maig 1994

Delegació Diocesana de Missions.

El futur de les Mancomunitats

Coincidint amb el moment actual de crisi, on la situació local espanyola està provocant una reflexió seriosa i profunda sobre les responsabilitats econòmiques i competencials dels diferents nivells de l'administració, se'ns va presentar a Logronyo els dies 17 al 19 l'oportunitat de conèixer i profunditzar en les mancomunitats de municipis com a organitzacions supramunicipals vàlides per gestionar amb menys doblers i burocràcia els serveis d'un únic territori amb diferents nuclis administratius.

De les mancomunitats destacaria dues qualitats: la primera, que són l'única manera d'assegurar la prestació de serveis obligatoris a petits municipis amb escassos recursos. La segona, que permeten millorar els serveis compartits, a la vegada que simplifiquen la gestió i rendibilitzen els serveis des d'una perspectiva econòmica i social.

A Espanya existeixen actualment 750 mancomunitats que agrupen uns 5.000 municipis amb més de 20 milions d'habitants i malgrat l'espectacularitat d'aquestes dades cal recordar que a l'Estat Espanyol el fenomen de les associacions municipals encara comença.

Els batles que assistirem a Logronyo, tant del Pla com del Raiguer, poguérem comprovar com el nostre govern i sobretot el

Consell Insular donen suport i creuen en les Mancomunitats, cosa que altres comunitats no poden dir el mateix.

Per el futur de les Mancomunitats és molt important que les conclusions de Mancomunitària 94 es duguin a terme, d'aquestes destacaria les següents:

1.- Sol.licitar el reconeixement de les mancomunitats de municipis com a instruments vàlids de l'Administració Local per millorar els serveis compartits, simplificar la gestió i rendibilitzar la despesa des d'una perspectiva econòmica i social.

2.- Sol.licitar que en el debat sobre la situació financiera dels municipis i la redefinició de competències a l'àmbit local es contempli que les mancomunitats puguin assumir competències específiques.

3.- Figurar en el llistat d'Institucions incloses a la mesa de negociació competencial creada a la darrera Assamblea Extraordinària de la FEMP.

4.- Demanar que la reforma iniciada de les lleis de Bases de Règim Local i d'Hisendes Locals, s'inclougi una proposta d'autonomia financiera de les mancomunitats de municipis.

5.- Sol.licitar la incentivació de serveis mancomunats mitjançant línies de financiació

Per Joan A. Ramonell. Batle de Montuiri i Vicepresident de la Mancomunitat del Pla.

estable procedents dels fons de cooperació local autonòmics i estatals.

6.- Esser partícips prioritaris en el repartiment de fons dels plans provincials d'obres i serveis i de plans operatius locals.

8.- requerir a la Comissió Executiva de la FEMP per tal que en el termini de 3 mesos es constitueixi una mesa que aprovi una modificació d'Estatuts que permetesqui la constitució d'una Comissió de mancomunitats, amb autonomia de funcionament i que reuneixi l'actual composició de la Subcomissió de mancomunitats.

9.- En cas de no obtenir resposta favorable de la FEMP s'iniciaran els tràmits oportuns per crear una federació pròpia de mancomunitats.

10.- Sol.licitar als Ajuntaments mancomunats d'Espanya l'adopció d'acords plenaris en els quals s'assumeixin les presents resolucions i elevar les mateixes a:

- Ministeri d'Administracions Públiques.
- FEMP.
- Conselleries d'Administracions Públiques de les diferents CC.AA.
- Mancomunitats de Municipis.
- Diputacions Provincials.
- Grups Parlamentaris del Congrés dels Diputats. ■

"la Caixa"
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

DISCOS

Avinguda des Torrent, 3
Telèf.: 55 51 64 Manacor

C/ Vidal, 51
Telèf.: 88 02 83 Inca

HGM

Hospital General de Muro

¡Sin ir más lejos!

70 CAMAS • 5 QUIROFANOS

UNIDAD DE CUIDADOS INTENSIVOS

SALA DE PARTOS

Acceda a todos nuestros servicios médico-hospitalarios a través de la póliza de:

PREVISORA ESPAÑOLA
DE ESPERALIDADES Y SEGUROS S.A.

C/ Veler s/n.
Urbanización Las Gaviotas.
Playa de Muro.
Bahia de Alcudia. MALLORCA.
Tel. 89 19 00 (72 72 74)

Festa de Pasco

Ses festes de Pasco sempre arriben acompanyades d'antigues tradicions, i de velles costums, que les donen una fesonomia pròpia, i una alegria, que no tenen les altres festes.

Per Pasco maten un mè, o un cabrit a cada casa, o, si són pocs de família, el se parteixen entre dos veinats; per Pasco fan crespells, panades i robiols, corets, estrelles, amb motllos de llauna, i altres llepolies que es guarden ben guardades dins es rebost.

Tota sa feina de pastar ses panades, es robiols, i tot lo demés, es fa individualment a cada casa, a on, temps enrra, hi solia haver forn, en el que hi covien ses pastes, qualque paneret d'ametles, i, si era família de molta gent, i porien, hi rostien qualque porcelleta.

Per Pasco era obligat a cada casa posar foc a nes forn perque sinó, "Sant Julià porta les axades per esbucar es forn, si no hi fan panades", volguent significar amb això, que un forn, a cada casa, estava justificat, just per es fet de poder-hi coure ses panades de Pasco, tan apreciades, i sabroses com eren, de calent en calent, davant sa boca des forn.

Per Pasco sa gent sortia, i surt encara, ben mudada, a donar ses bones festes, "es molts d'anys", i anar a besar mans a n'es padrins i altres persones majors, diguent-los: "que les vegem molts anys, santes i alegres", i els vells s'alegraven de veure i sentir, com es joves les saludaven, i respectaven, amb paraules tan tradicionals, tan casolanes, festoses i florides; tan empapades de bons sentiments, que sempre eren noves, i entraven ben endins, com espases ben afilades.

Per Pasco es joves que eren "Quintos" sortien a "cantar panades", costum que encara es conserva a pobles de Mallorca.

Per Pasco es beneïen, i beneeixen ses cases amb so "Ritual des Solpàs", propi per els dies de Pasco, i a totes ses cases es feia un "dissabte" general, i qualcún les emblanquinava per tenir-les

a punt per rebre la benedicció des Solpàs.

Per Pasco era, i és costum, aplegar-se estols de joves, i anar a menjar panades fent un "Pancaritat" asseguts damunt un pedra, tenguent per catifa s'herba tendra i verda.

En parlar de Pasco, entre noltros, casi sempre li afegim el nom de "florida", nom especial i hermós, per distingir-la de la "Pasco de Cincogema, o Pentecostés", que també li deien "Pasco granada".

Pasco de la Resurrecció, la verdadera, la única, és Pasco "florida", per allò de que sempre mos cau i arriba dins la primavera, quan ja estan badades les primeres flors.

Pasco, és passar de la mort a la vida, Pasco, és resurrecció, és alegria, és vida nova; vestida, i acompanyada sempre, com he dit, d'antigues tradicions, de velles i santes costums, sempre hermosa i florida d'esperança i alegria.

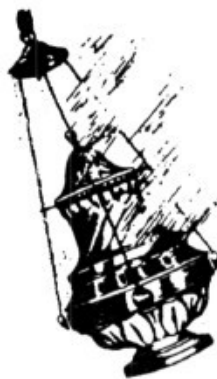
Tot això són detalls que hem de sabre assaborir i valorar degudament, com un tresor, i que hem de conservar com una herència rebuda de testament dels nostres avantpassats, que ha de passar d'una generació a l'altre.

Aquí vos deix fins l'any que ve si Déu ho vol, però si seguïu, trobareu una d'aquestes coses, que ja comença a ser vella, que és es "Sermó de Pasco" de l'any 1944, que va acabar cantant tots s'antífona: "Regina coeli laetare, Al.leluia"

Es sermonet d'aquell any, curtet i alegret, va esser així com aquí està:

Avui de bon dematí
ses campanes repicades,
amb ses seves bataiades,
a tots han fet desxondir.

Es vells amb pas macilent,
i es joves més aviat,
tots a sa plaça han pujat,
per saludar, somrient,
a Jesús Ressucitat.

Hem vist Jesús i Maria,
qui s'han sortit a camí,
i, el dol, que duïen ahir,
s'ha mudat amb alegria,
present que per tots envia,
el qui per tots va morir.

Al.leluias han cantat,
després de moltes ensaiades,
veus de nins ben refinades,
a Cristo Ressucitat,
avui ja glorificat,
de les afrontes passades.

Renovant costums passades,
quan es "frit" haureu menjat,
un estol ben esbrinat,
vos cantarà ses panades,
costum des poble inventades,
per honrar al Ressucitat.

Es Solpàs beneirà,
ses vostres cases honrades,
que ja teniu preparades,
i dins elles deixarà,
coses que el món no pot dar,
gràcies del Cel davallades.

Amb molta de germandat,
tots menjau-vos ses panades,
i quan es sian acabades,
que duri la Caritat,
precepte recomenat,
per Jesús moltes vegades.

Així les festes tendrem,
amb molta pau i alegria,
fins que amb Jesús i Maria,
Pasco en el Cel celebrem,
a on esper mos veurem,
tot replegats algún dia.

Aidau-mos Verge Maria,
mentres gement i plorant,
pel camí del Cel pujant,
esperam arribi el dia,
d'estar amb vostre companyia,
ara escoltau-mos cantant.

"Regina coeli laetare"
Al.leluia

Antoni Rubí, Pvre.

Apostar per la família

1994 ha estat declarat per les Nacions Unides Any Internacional de la Família.

Des que es va iniciar aquest any 1994 fins a la data, moltes coses s'han vingut fent -i d'altres que es faran al llarg de l'any- tant pel que fa a actes i celebracions com a publicacions, ja sigui des d'estaments públics o des de la iniciativa privada novament tot el que és i suposa la família.

Dins tots els valors que ha anat deixant l'home a la cuneta del camí, no hi ha dubte que un d'ells ha estat el de la família. Millor dit, el fet de desestructurar-la sistemàticament, ha propiciat, tal volta, aquesta confusió interna de l'home que es va manifestant fortament dins el teixit social actual.

I per què confusió interna davant la desestabilització de la família? Pot ser la resposta més clara i més convincent sigui el fet que la crisi familiar que actualment s'està patint suposi el tancament de l'únic espai on es poden desenvolupar els autèntics valors de la persona, deixant d'esser el nucli familiar un lloc on la gratuïtat i l'amor es fan presents de forma totalment desinteressada.

"No hi ha dubte que, els valors més estrictament personals giren envers de l'amor i a tot allò que el fa possible: l'encant del que es petit, la flexibilitat, la imaginació creativa, la generositat, la

possibilitat de captar matisos, l'oci compartit, el diàleg, la intimitat, la diferenciació individualitzadora, la relació entre els "tus" irreiterables, el goig conjunt de la vida quotidiana..." (T. Melendo)

Tal volta aquí ens hem d'aturar per analitzar en profunditat aquestes paraules. Tot i amb això, no voldria caure dins el sentimentalisme o dins el tòpic de l'amor, sinó partir de la premisa que l'amor és donar-se, és descobrir, a través de la seva mirada a l'altre com qualcú que em necessita per a complir el seu destí i a qui ja necessit per a complir el meu, sempre desde la gratuïtat, de la determinació de donar-se perquè l'altre, endemés d'esser sigui cada vegada millor.

I aquest amor gratuït i desinteressat, fonament de tota existència humana sols li és possible néixer i desenvoluparse dins l'àmbit familiar, autèntica escola de valors i d'il·lusions compartides, d'enfortiment personal i equilibri interior, ja que la família és l'únic espai on la persona és considerada i estimada pel seu estricte caràcter de persona: no pel que fa o té, sinó pel que és.

Aquesta confusió interna de l'home, que hem apuntat al començament d'aquest article que trascendeix cap l'exterior creant un clima d'inseguretat, de consumisme, d'agressivitat moltes vegades, de manca de referències on es puguin arregar les qüestions més

transcendents de la persona humana suposam que n'és una mostra clara i evident d'aquesta crisi que enfonsa la institució familiar.

Tenim la certesa que sols la família pot conduir els sus membres cap a la plenitud des d'un amor fort, de manera que les personalitats ben formades - a bin per transformar les estructures socials d'indiferència, de massificació, de despersonalització per una societat més humanitzadora.

"L'home no té altre camí cap a la humanitat més que a través de la família. I la família ha d'esser col·locada com a fonament per al bé de l'home i de tot l'esforç per tal que el nostre món humà sigui de cada vegada més humà.

...L'home per damunt tota activitat intel·lectual o social per altra que aquesta sigui, troba el seu ple desenvolupament, la seva realització integral, la seva riquesa insubstituïble en la família. Aquí, realment, més que en cap altra camp de la seva vida, se juga el destí de l'home (Joan Pau II. Familiaris Consortio)

Des d'aquestes pàgines, apostam plenament per la família capaç de forjar persones que sàpiguen actuar com a tals en totes i cada una de les situacions en que es trobin.

Maria Caldentey Frontera

RESTAURANT - BAR

Ctra. Manacor - Inca, km. 9 - Tel. 83 02 46 - PETRA

FARMANATURA Centre Dietètic Naturista

Es passa consulta naturopàtica

- Plantes medicinals
- Aliments de règim
- Dietètica esportiva
- Alimentació infantil
- Alimentació vegetariana
- Alimentació dietètica

C/ Jaume II, 14
Manacor

C/ Isabel Garau, 64
Ca'n Picafort

Una xerradeta amb en Sebastià Darder

En Sebastià Darder Torquemada, és un arianyer que segurament tots el coneixeu, va néixer a Ariany l'any 1957; idò aquest mes passat va ser notícia, i la notícia era bona, és aquest motiu per el qual avui el duim a les nostres pàgines.

En Sebastià va sortir a la revista "Actualidad Econòmica" del mes d'abril, aquesta revista és de caràcter estatal i té un gran prestigi dins el seu àmbit, el contingut de la mateixa és que fa un recorregut per els diferents sectors econòmics d'Espanya, i dins l'apartat d'hosteleria i turisme l'article a que faig referència es titula "Directores de 5 estrellas", i fa una breu entrevista a uns quants, pocs, directors dels hotels més importants d'Espanya, i mirau per on en Sebastià és un dels entrevistats, per que va ser el màxim responsable de l'hotel "Gran Hotel Bahía del Duque", que està a Tenerife, aquí van unes quantes preguntes damunt la seva professió.

- Quants d'anys fa que fas feina dins el món de l'hosteleria?

Vaig començar a fer feina a les vacances després d'haver acabat el COU, en pràctiques a les recepcions dels hotels "Galaxia" i "Flamenco" de C'an Picafort, això era l'any 1973.

Al 1973-74 vaig fer el servici militar i al mateix temps vaig començar a estudiar magisteri per llavors aficar-me a estudiar turisme i treballar per la companyia "Grupo Sol" (Hoteles Mallorquines). Era l'any 1977.

- Com començares dins es Grup Sol?

Com te deia l'any 1977 i tenia quasi bé 20 anys quant vaig començar al Grup Sol a la recepció de l'hotel Sol Bellver del Passeig Marítim de Palma, entretant seguia estudiant turisme.

- Explica un poc sa teva trajectòria professional.

Després de molt poc temps a l'Hotel Sol Bellver m'enviaren a l'hotel "Melià De Mar" d'Illetes (de 5 estrelles) com a recepcionista i cap de personal.

Al cap d'un any me varen fer segon cap de recepció i a l'any 1982 cap de recepció d'aquest mateix hotel.

A l'any 1985 m'anomenaren subdirector de l'hotel "Sol Barbados" a Magalluf per després al cap d'un any 1986-87 passar a director de l'Hotel "Victòria", també de 5 estrelles, al Passeig Marítim de Palma.

Vaig tenir l'honor d'esser el director més jove de tot el Grup Sol (actualment

aquest grup té més de 160 hotels arreu del món).

El 1988 me retornaren a l'hotel "Melià De Mar" d'Illetes com a director .

- Què va suposar per tú que t'enviassin a Tenerife per fer-te càrrec d'aquest hotel?

El president del grup Sol, senyor Escarrer, a finals de l'any passat me va demanar si volia anar una temporada a dirigir el millor hotel vacacional de tot Espanya com és el "Gran Hotel Bahía del Duque" al sur de Tenerife, ja que era un hotel nou de trinca que s'havia estrenat només feia quasi bé uns pocs

dies, per posar-lo en marxa i al mateix temps donar-li forma operativa segons els criteris del nostre Grup Sol.

Així ho vaig fer amb grata satisfacció del propi senyor Escarrer, que al mateix temps va comprendre que per raons familiars no podia estar molt més temps destinat a n'aquesta Illa de Tenerife.

Com a professional de l'hosteleria puc dir que dirigir el millor hotel vacacional d'Espanya és un orgull, com a arianyer inclús molt més orgull ja que és un poblet petitó i sense tradició hotelera.

- A quin hotel de Mallorca el compararies?

Desgraciadament no hi ha a Mallorca cap hotel com aquest. Són 19 edificis diferents, tots molt luxosos, 4 piscines, 6 restaurants, 6 bars diferents, 70.000 metres quadrants de terrenys davant la mar, 350 empleats en total, grans jardins, un green de golf, etc. És una autèntica meravella, quasi a diari tenia prou feina per atendre el treball de relacions públiques amb visitants il·lustres, record a tants i

tants entre polítics, homes de negocis, artistes que per anomenar alguns parlaria del Sr. Escámez, el Sr. Jerónimo Saavedra, el Sr. Gómez Navarro, el Sr. Panizo, el Sr. José Oneto, Joaquin Prat, Tony Kamo, Rafaela Carrá, Paloma Hurtado, Miguel de la Quadra Salcedo, Rodolfo Martín Villa, Mary Carriello,...amb tots ells tenc fetes fotografies de protocol.

- Estant a Tenerife et va passar una anècdota molt curiosa...

Un dia vaig quedar molt gratament sorprès ja que era hora més o manco de dinar i estava dinant a un dels 6 restaurants amb uns senyors de Madrid quan me va parèixer veure que entrava sa dòna d'en Toni "Batle", na Maria, amb na Maria Antònia Munar i uns altres senyors.

Tenguent en compte que en aquest hotel com a novetat i lo important que és, endamés de quasi 800 clients que hi caben el visitàven més d'un mil.lenar de persones a diari, fins i tot hi varen haver de posar vigilància de seguretat a l'entrada amb 5 vigilants jurats, per controlar les visites. Donç bé, entre tanta gent jo no vaig fer massa cas que poguessin esser na Maria d'en Toni i acompanyants,

però al cap d'un minut no me va fallar vaig veure entrar a n'en Toni "Batle" amb un diputat regional del Cabilo Insular de Canarias i aquí vaig dir quina gran sorpresa i són ells de veritat, vaig estar molt content de trobar-me amb gent estimada del meu poble, perquè mallorquins qualcun sí que en veia, però d'Ariany mai mo hagués pensat, les vaig mostrar tot s'hotel de cap a peus i després les vaig convidar a dinar, encara que per jo ja era sa segona dinada.

- Actualment, a quin hotel estàs?

De nou estic a l'hotel "Melià de Mar" d'Illetes, ja que juntament amb l'hotel "Melià Victòria" són els dos millors hotels del Grup Sol aquí a Mallorca.

- Com veus aquesta temporada d'enguany?

La temporada d'enguany, gràcies a Déu, és bona i encara serà molt millor. Tots els experts diuen el mateix no van massa desencaminats.

Hi ha dos factors primordials que ens ajudaran aquest any i tal volta per al menys tres o quatre anys més.

Factor social: el lloc de vacances per l'uropeu són els països mediterranis. Afortunadament Espanya i Mallorca

tenen menys competència que abans: Yugoslavia (per el tema de la desgraciada guerra), Turquia (problemes xenòfobs contra els estrangers, sobretot alemanys) Egipte, Argel i Tunícia (problemes de fonamentalisme musulmà), Grècia (problemes econòmics d'alta inflació).

Factor econòmic: Espanya després del 21% de devaluació de la pesseta en tres cops feta l'any passat, suposa un país més barat que cap altre dins Europa (Portugal i Grècia són similars per als turistes estrangers).

Els turistes nacionals que venen a Mallorca no les queda més remei ja que sortir a l'estranger les resulta més car que abans.

Com podeu veure, sens dubte, en Sebastià s'ha convertit amb un dels homes de confiança del president del Grup Sol, Sr. Escarrer, amb el seu esforç i continuada dedicació. Des d'aquestes pàgines ja només ens queda dir que continuis per aquest camí i que les coses et vagin tan bé com fins ara.

Jaume Taberner Ribot

Junta evaluadora de català. CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS.

TERMINI D'INSCRIPCIÓ: de l'1 al 30 d'abril de 1994, de dilluns a divendres, de 10 a 14 hores, al Servei de Normalització Lingüística de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports i als consells insulars de Menorca i Eivissa-Formentera.

IMPRESOS DE SOL·LICITUD DE MATRÍCULA: es poden recollir en els serveis de normalització lingüística de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, Universitat de les Illes Balears, Obra Cultural Balear, Campaña de Normalització Lingüística, consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera, i ajuntaments de Palma, Alcúdia, Pollença, Lluçmajor, Manacor i Eivissa.

CERTIFICAT	DATA	LLOC (*)
CERTIFICAT A (coneixements orals de català)	4/06/94	PALMA Universitat de les Illes Balears. Edifici Ramon Llull. Carretera de Valldemossa, km 7,5 CIUTADELLA Institut Josep M. Quadrado. Carrer de Mallorca, 61 EIVISSA Institut de Santa Maria d'Eivissa. Avinguda d'Ignasi Wallis, s/n
CERTIFICAT D (coneixements superiors de català, orals i escrits)		
CERTIFICAT B (coneixements elementals de català, orals i escrits)	11/06/94	PALMA Universitat de les Illes Balears. Edifici Ramon Llull. Carretera de Valldemossa, km 7,5 MAÓ Consell Insular de Menorca. Camí des Castell, 28 EIVISSA Institut de Santa Maria d'Eivissa. Avinguda d'Ignasi Wallis, s/n
CERTIFICAT E (coneixements de llenguatge administratiu)		
CERTIFICAT C (coneixements mitjans de català, orals i escrits)	18/06/94	PALMA Universitat de les Illes Balears. Edifici Ramon Llull. Carretera de Valldemossa, km 7,5 CIUTADELLA Institut Josep M. Quadrado. Carrer de Mallorca, 61 EIVISSA Institut de Santa Maria d'Eivissa. Avinguda d'Ignasi Wallis, s/n

(*) MANACOR: segons la inscripció

Inici de les proves: 9,30 h

És indispensable presentar el DNI per participar en les proves.

NOTA: les dates fixades corresponen a les proves orals i escrites de cada certificat per bé que, si el nombre d'inscrits ho requereix, la Junta Avaluadora de Català podrà ampliar el termini de les proves orals fins al dia següent.

Per a més informació: Conselleria de Cultura, Educació i Esports. Servei de Normalització Lingüística. C/ de Sant Feliu, 8-A. 07012 PALMA. Tel. 17 65 00.

* Dissabte dia 19 de març va començar de nou el primer curs de ball de saló, les classes es fan cada dissabte, al vespre.

* Divendres dia 25 de març, per donar començament a n'els actes religiosos de la Setmana Santa, a l'església Parroquial es va celebrar un acte penitencial.

* Dia 27, Diumenge del Ram, a la Plaça de sa Creu, com és costum, tengué lloc la benedicció i recollida de rams per seguir amb processó fins a l'església, a on es va celebrar l'ofici.

* Dia 30 de març va finalitzar la campanya de recollida de flassades, roba, doblers, llet en pols sencera i medicaments, amb solidaritat amb Burundi, és d'agrair la col.laboració per part de la gent del nostre poble davant aquesta necessitat tan greu.

* Dies 31 de març i 1 d'abril, Dijous i Divendres Sant, es varen celebrar els tradicionals actes religiosos propis d'aquest temps, el Dijous Sant hi va haver ofici solemne amb rentada de peus, els dos dies hi hagué processons.

* Dia 3 d'abril, Diumenge de Pasqua de Ressurrecció, es va celebrar la processó de "s'Encuentro" a sa Plaça de sa Creu i després hi hagué ofici solemne de Pasqua.

No es pot deixar de banda la col.laboració del Coro Parroquial, que amb l'esforç de tots els seus components han ajudat a que els oficis de la Setmana Santa fossin més solemnes.

Per acabar els "quintos" cantaren panades.

* Divendres dia 8 d'abril a n'el Local de la tercera edat es va fer una conferència sobre "L'Arxiduc i l'església mallorquina al segle XIX" a càrrec d'en Pere Fullana Puigserver, és una llàstima que només fossin set les persones que hi assistiren.

El tema de l'Arxiduc ve que l'any 1994 és l'any de l'Arxiduc.

* Dissabte dia 16 d'abril després de bastant de temps de no sebre noves sobre el Local Parroquial, desde la Parròquia es va anunciar que s'havia arribat a un acord entre l'església i l'Ajuntament per cedir el Local a n'aquest darrer. ■

DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS
Seminario, 4 - Tel. 21 34 60
PALMA DE MALLORCA - 1
ESPAÑA

Palma, 12 d'abril del 1994

Sr. Director de la Revista
Ariany
Plaça Creu, 2
07520 - PETRA

Fixau-vos amb l'encapçalament d'aquesta carta rebuda a la Redacció de la Revista, a simple vista no té res d'especial, però si vos fixau han ficat sa pota fins abaix de tot, com és possible que encara avui hi hagi gent que envii cartes a la revista Ariany i posi el codi postal i el poble de destí PETRA? Des d'aquí volem fer sebre a la Delegació Diocesana de Missions que Ariany ja és poble, i enguany ja farà 12 anys, això se diu anar enrera d'osques o dormir a sa palla! Al mateix temps demanam que reviseu el vostre fitxer d'adreces per si altra vegada ens heu de menester. ■

"Sa Fulleta" dins sa cuina

Sardines farcides

Ingredients

Per 4 persones:

12 sardines

1 ceba

2 alls

6 cullerades de galleta picada

1 ou

1 tassó de vi blanc

1 llimona

farina

oli

sal i prebe bo

Preparació

Lo primer llevarem ses escames a ses sardines, les obrirem de per llarg, les farem netes per dins i llevarem s'espina central.

Les aixugarem amb paper de cuina, per dins hi posarem sal i prebe bo segons el gust de cada un; a continuació pelarem i picarem sa ceba i els alls, rentarem un poc de julivert i ho picarem.

Posarem al foc una pella amb 2 ò 3 cullerades d'oli, quan comenci a estar calent hi posarem l'all i la ceba, després hi posarem sa galleta picada i la fregirem un poc.

Quant estigui hi afegirem el julivert i s'ou cru, ho remenarem tot, amb això omplirem ses sardines, les tancarem amb un "palillo" i les passarem per farina.

Posarem bastant d'oli dins una pella al foc i anirem fregint ses sardines de una en una, quan estiguin les posarem dins recipient i les taparem de vi, tallarem sa llimona i posarem es trossos envoltant a ses sardines, quan estigui preparat les posarem dins es forn fins que s'hagi consumit tot es brou, ja estan a punt per menjar-les!

Margalida Taberner Ribot

Cartes a la Redacció

Un suggeriment a l'associació de la tercera edat

El dia 8 de Desembre, com ja sabeu, es va fer un dinar a Son Barbot, a on es va exposar la nova Directiva de la Tercera Edat, a n'es parèixer tots hi estaren d'acord. Passats uns quants dies, ens reunírem per firmar l'acta, cosa que no fou acceptada per Joan Frontera, i que va suposar la dimissió de Jaume Sansó; per lo qual, actualment la Directiva no està formada com va quedar a Son Barbot. Ara jo deman, ha de quedar així sa cosa? o, són els socis els que han de disposar que se convoqui una altra reunió per formar de nou la Directiva?, actualment hi ha un malestar dins es grup. Deix que opineu per que les coses vagin millor.

Margalida Mestre

Entrevista a Jaume Sansó

Tinent coronel de la Guàrdia Civil, al capdavant de la 412 comandància, amb seu a Manresa

Aquesta vegada hem volgut duu a n'aquestes pàgines una entrevista que no l'ha realitzada ningú que perteneix a la revista, el motiu no és altre, que l'entrevistat és un arianyer que ha arribat molt amunt dins la seva carrera de la Guàrdia Civil.

L'entrevista va sortir publicada a un diari anomenat **Regió 7**, de Catalunya, per la seva importància l'hem volguda transcriure aquí, ja que el protagonista és un arianyer, fill de'n Jaume Sansó i de na Joana Capó.

Des del desembre passat Jaume Sansó és tinent coronel de la 412 Comandància de la Guàrdia Civil, amb seu a Manresa. Sansó substitueix el tinent coronel Jesús Alegre, que ha anat a Barcelona després d'estar un any en el càrrec.

Jaume Sansó va néixer el 1945 a Ariany, un poblet de Mallorca.

Fill de guàrdia civil, Sansó va recórrer diversos pobles d'Extremadura i de Mallorca, on el seu pare va ser destinat.

- A Mallorca és molt normal trobar guàrdies civils fills de l'illa.

Sí que n'hi ha, tot i que d'uns anys ençà cada vegada n'hi ha menys. Fins ara Mallorca ha estat autosuficient pel que fa a guàrdies civils i a comandaments. I molts dels que hi van destinats, s'hi queden.

- A Catalunya això no acostuma a passar.

No és necessari que els guàrdies siguin del lloc on treballen, però sí que és important que es quedin a la plaça on han estat destinats. Que s'integrin i que s'adaptin a la destinació, això és l'ideal. Però a Catalunya això no es dona. No hi ha prou guàrdies nascuts aquí. A la nostra comandància de Manresa, tres o quatre oficials han de ser canviats cada any. Hi ha guàrdies que s'estan tres mesos aquí i marxen. La gent pretén tornar allà on té les arrels, si és possible.

- Vostè també?

Joestic molt bé a Catalunya però estava més bé a Mallorca, on tinc tota la meua família.

Quan tenia 19 anys, Jaume Sansó va ingressar a l'acadèmia de Sabadell de la

Guàrdia Civil. Dos anys després va passar a l'acadèmia militar de Saragossa, i finalment va anar a Madrid, d'on va sortir amb la categoria de tinent.

Després de la seva formació va ser destinat a Zamora, i a l'aeroport de Palma. A l'illa, es va casar i va ocupar càrrecs en diversos pobles. Després de deu anys de ser a Manacor, va ascendir a comandant i va arribar a Manresa. era l'agost de 1988.

- És una vida itinerant, la dels guàrdies civils.

Aquest tipus de vida s'assumeix quan s'escull la professió. Cada ascens és un canvi de destinació. La primera destinació no acostuma a agradar. Llavors busques un lloc millor. Però tornes a ascendir i torna a succeir el mateix. I sempre estàs amb la casa amunt i avall.

-Vostè viu en una casa o al quarter?

A Manacor vaig viure al quarter, i aquí també.

- Com és la vida a la caserna?

La caserna no és sinó un bloc de pisos on tots tenim la mateixa professió. I en el cas de Catalunya, cal dir que la gent que viu en

una caserna és en una terra on es parla una altra llengua distinta a la seva.

- La vida a la caserna potser priva de contactar més amb la societat.

Jo tinc més amics fora del quarter que no pas a dins. Reconec que el meu cas és especial pel fet que parlo català.

- Quin percentatge de guàrdies civils de la caserna parlen català?

Un deu per cent de guàrdies parla català. N'hi ha que han nascut aquí.

- Quina és la plantilla de la comandància?

Al voltant d'un miler de persones. Cal tenir en compte que parlem de tots els guàrdies civils que formen la comandància, que abraça, territorialment, tota la província de Barcelona, tret de la costa, la capital i la comarca del Penedès.

- Manresa és la seu central de la comandància. Quins serveis hi ha aquí?

Aquí hi ha tota la plana major, tot el cos burocràtic. Aquí hi ha els que cuiden del funcionament i la coordinació. La comandància té diversos serveis. Hi ha el servei central de coordinació, la unitat informativa, la policia judicial, el Tedax (grup especialitzat en la

desactivació d'explosius). Aquí tenim els gossos i els tallers per al manteniment dels automòbils.

- Quants d'homes integren la plana major de la comandància?

Uns 80 ò 90 homes.

- Interinament, vostè era al capdavant de la comandància quan va succeir l'atemptat contra la caserna de Vic. Per tant, es va haver de posar al capdavant de les diligències, ja que Vic forma part de la 412 comandància.

Sí, efectivament, quan parlem de la comandància de Manresa entenc que parlem de Vic, també. Vaig viure molt directament l'atemptat de la caserna de Vic. Va ser una experiència molt forta que no oblidaré mai.

- Potser va ser l'experiència més dura de tots els seus anys de servei.

Sense cap mena de dubte.

- Per la mateixa època, abans dels Jocs Olímpics, va morir Enríque Martínez, un caporal del Tedax, quan pretenia desactivar un cotxe-bomba a Lliçà d'Amunt. Martínez vivia a la comandància.

Sí.

- El 92 es presentava com un repte per a les forces de seguretat de l'estat. I vostès havien de resoldre una bona part d'aquest repte. La seguretat dels Jocs Olímpics de Barcelona els implicava directament.

El 92 ha estat un any molt positiu pel que fa a qüestions de seguretat. Dins de la nostra demarcació teníem subseus olímpiques i teníem al nostre càrrec la vigilància de tots els objectius d'interès estratègic, com a repetidors de televisió, vies de comunicació, pantans... Molta gent estava ocupada en aquests afers, i gràcies a Déu va ser tot un èxit. Vam viure una tranquil·litat absoluta, i fins i tot la taxa de delinqüència va baixar.

- Quantes persones viuen al quarter de Manresa i quines activitats extralaborals hi fan? Van celebrar en grup el cap d'any?

"Vaig viure molt directament l'atemptat de la caserna de Vic. Va ser una experiència molt forta que no oblidaré mai"

Aquí hi viuen unes 300 persones. Hi ha un bar, on es reuneix la gent per fer una partida de dòmino. També hi ha un menjador per a solters. Al llarg de l'any hi ha distints esdeveniments de tipus social. Celebrem la festa de la patrona, que és una festa sonada a Manresa. I el cap d'any se celebra de forma conjunta, de vegades.

- Quina va ser la primera impressió que li va fer Manresa?

Jo no puc dir que Manresa sigui una ciutat molt maca. Quan vaig entrar per sota del pont del Cardener hi havia boira, i jo em vaig dir: Déu meu, on vaig a parar! Després d'haver recorregut la ciutat, vaig veure de seguida que m'agradaria. Manresa té els avantatges i els serveis d'una gran ciutat, i en canvi no té cap dels seus inconvenients. Les distàncies es poden fer a peu.

- A vostè li deu arribar molta informació cada dia.

És clar. Nosaltres ho toquem tot: catàstrofes, accidents laborals, accidents de trànsit, tota mena de delinqüència... Tot el que fa referència a reglaments d'armes, explosius, caça, medi ambient... Tot allò sobre què hi ha legislació i que pot ser sancionat, nosaltres tenim competència per denunciar-ho.

- En delinqüència, té molts assumptes pendents la comandància?

Permanentment n'hi ha. Aquí no tenim delinqüència internacional, la que tenim és d'anar per casa. N'hi ha molta, però és de gent del país, i on més n'hi ha és al cinturó industrial.

- Són bones les estadístiques?

Aquesta comandància té una mitjana mensual de 100 detinguts lliurats als jutjats. Són molts. Per altra part, els delictes contra la propietat han baixat, i els atracaments (que és el tipus de delicte més perillós) han baixat un 21%.

- La comandància també s'encarrega d'una extensa zona rural.

Les zones rurals són tranquil·les. No estan deslliurades de la delinqüència perquè els delinqüents es presenten allí on sigui, però hi ha una taxa molt més baixa de delictes.

- Quina és la relació amb els ciutadans?

N'estem satisfets. Voldria que la gent estigués contenta de la seva relació amb la Guàrdia Civil. La imatge que algú vol vendre que som "bitxos" rars no és certa. Som presones normals que estem al servei de la societat.

- I la relació amb les autoritats?

Conec molts alcaldes. Ens hem trucat i m'he ofert a ells perquè tinc ben clar que he de servir el poble.

- De tant en tant hi ha queixes contra la Guàrdia Civil.

La gent té el concepte que nosaltres ho resollem tot si volem fer-ho, i això no és veritat. Algú també pensa que hem de fer por, i nosaltres no hi som per fer por a ningú. No es tracta de fer por, sinó de fer complir la llei.

- Hi ha frases fetes sobre la ineficàcia de la Guàrdia Civil.

Moltes vegades no es té un coneixement real de la problemàtica. El jutge aplica els textos legals i nosaltres portem detinguts a la seva presència, i aquí ja hem acabat la nostra missió. Nosaltres no som qui per jutjar. En pobles petits els delinqüents són coneguts per tothom. La nostra missió és demostrar que han estat ells els autors d'un fet, i portar-los al jutjat. Sempre es pot demanar més en efectivitat, però no sempre podem detenir el delinqüent. Cal tenir proves per detenir algú. I de vegades això no és fàcil. Cal trobar petjades o enxampar el lladre robant o amb la cosa robada dins la butxaca. De vegades un té el convenciment d'un fet però no el pot provar.

Narcís Clotet.

Celebració del "dia del llibre"

Amb motiu del "dia del llibre", els alumnes del C.P. d'Ariany, han confeccionat un conte cada un. Després han expressat la seva opinió sobre els llibres, també han recollit llibres de text antics. Amb tot això s'ha montat una petita exposició per tal que, el que vulgui, la pugui visitar. Adjuntam un dels escrits que formen part de l'exposició.

Un llibre, un amic.

El llibre és una de les coses de les quals estic enamorada. Mentre llegeixes t'entra l'imaginació dins el cap i de sobte no t'en dones compte i et poses a riure o a plorar. Un llibre per a mi és una caixa d'amistat, quan l'obris un amic et surt, et conta coses i el millor de tot és que no s'engada amb tu. Si un pic es prova d'obrir un llibre d'espres no et pots aturar d'obrirne un i un altre. Quan obris un llibre t'entra la sensació d'estar nedant dins un mar de flors on els sentiments i les emocions t'acompanyen. Tant m'agrada llegir llibres que fins i tot he compost una glosa que diu així:

Un llibre és un amic
que te porta emocions
tu n'obris un i un altre
i amb l'imaginació
t'emportem els coloms.

Bel Alomar 8^e

Cessió del Local Parroquial a l'Ajuntament

El passat dia 23 d'abril, en dissabte, es va firmar el contracte de cessió del Local Parroquial per part de la Parròquia d'Ariany a l'Ajuntament. L'acte va ser senzill, i com era de suposar quasi no hi havia ningú, l'acte es va realitzar a la sala de plens de l'Ajuntament, i hi eren presents per una part D. Nadal Trias, rector d'Ariany, i D. Rafael Umbert, Vicari Episcopal d'aquesta zona; i per altra part hi havia l'Ajuntament en ple, encara que hi havia absències.

Després de la signatura per part de les dues parts, el Batle va dirigir unes paraules als presents, puntualitzant en primer lloc que li hauria agradat que hi hagués hagut més gent, va fer un poc d'història de les negociacions passades, que ja fa 11 anys que comencaren, però així i tot va voler deixar clar que mai durant aquests anys hi havia hagut un enfrontament entre les dues parts interessades i que si no s'havia arribat a un acord abans no s'ha d'atribuir per uns possibles enfrontaments.

Va explicar un poc com es pensa plantejar el problema de la reconstrucció, i les finalitats que tindrà una vegada acabat, es vol que sigui el nucli cultural del poble i que les associacions que vulguin puguin tenir un espai per poder-hi realitzar les activitats, com també la reapertura del bar.

Va agrair la gran comprensió i el gran interès que havia regnat durant les negociacions per part de les dues parts perquè la cosa anàs envant i trobar una solució el més prest possible, i que si s'han posat un plaços o certes clàusules al conveni és perquè si han de posar, però aquestes no s'han d'interpretar com a traves imposades per alguna de les parts que hi han intervingut.

Després D. Nadal també es va dirigir als presents dient que li hauria agradat més no haver-se d'enfrontar a n'aquest problema, però va remarcar que s'havia arribat a una situació d'estancament total i no es podia fer cap passa més, però que la voluntat de l'església no havia estat mai d'obstaculitzar un acord. També va remarcar la gran satisfacció per haver arribat a un acord i que la Parròquia és la primera interessada en que el Local complexi la funció per la qual es va construir.

El Vicari Episcopal va expressar igualment, en nom del Vicari General i del Bisbe de Mallorca, la satisfacció per l'acord.

Hi va haver unanimitat en remarcar que si s'ha arribat a un acord, ha estat en que les parts han sigut dialogants i que les negociacions s'han duit amb una gran discreció i es pot dir que no hi ha hagut cap filtració que pogués fer tornar la cosa enrera.

A les pàgines següents trobareu el text íntegre del conveni de cessió.

Jaume Taberner.

Un acord que ens compromet a tots

La cessió del Local Parroquial a l'Ajuntament, sens dubte és un fet remarcable i que tots ens hauríem de felicitar, ja sé que aquesta unanimitat és impossible per l'existència d'algun grup, però la cosa ja està feta i el passat, passat està, ara bé aquest fet també du una gran dosi de responsabilitat i de compromís de posar-lo en marxa i fer que no només sigui un buc mort dins Ariany, el Local a partir d'ara hauria de complir una tasca molt important i omplir un gran buit que actualment existeix; això ens compromet a tots, a les diferents associacions que hi ha i a cada arianyer, no hem d'esperar i pensar que com que ara s'ha cedit a l'Ajuntament ja s'ha arreglat tot, ells s'encarregaran de tot, si sa cosa fos així seria una desgràcia i un desengany molt gros, l'Ajuntament ja tindrà prou feines per adecentarlo, és qui li hem de donar vida som tots nosaltres, no hem de voler ni comportar que sigui l'Ajuntament, per anar bé haurien de sobrar activitats per fer-hi, si quan estigui arreglat s'ha d'utilitzar com es fa ara, val més que no si gastí cap pesseta i deixar-lo com a monument a la passivitat d'un poble.

Es una situació molt freqüent i dolenta esperar que mos ho donin tot fet i, si es fan coses bé, i si no se'n fan també; per tant aquesta cessió hauria de significar un començament de bell nou i donar una activitat a n'aquest edifici, activitat que no ha tenguuda en els darrers temps, és hora de posar fil a l'agulla i com més prest millor començar a fer coses,estic segur que per part de l'Ajuntament no mancaran esforços o sembla que així va quedar reflexat el dia de la firma.

Jaume Taberner

Contracte de cessió del Local Parroquial per part de la Parròquia de N^a S^a d'Atocha d'Ariany a l'Ajuntament

Ariany, el dia 23 d'abril de 1994

REUNITS, d'una part don Nadal Trías Orell, rector de la Parròquia d'Ariany, i en representació de la mateixa;

i de l'altra don Toni Pascual Ribot, Batlle d'Ariany, en representació de l'Ajuntament d'Ariany, autoritzat per acord de la Corporació Municipal del dia 11 de març de 1994.

Ambdós es manifesten i es reconeixen plena capacitat legal per a signar aquest contracte, pel qual lliurament i espontàniament

EXPOSEN

1^a.- Que la parròquia d'Ariany és propietària d'un edifici conegut com a "Local Parroquial" situat al Carrer Major n° 14 d'Ariany, en la confluència amb el carrer del Spl, edificat sobre un solar d'uns 406 m².

2^a.- Que la Parròquia d'Ariany CEDEIX a l'Ajuntament l'ús i administració d'aquest edifici, amb la condició de que faci totes les obres necessàries perquè pugui arribar a complir l'objectiu inicial d'atendre a les necessitats socials del Poble.

3^a.- La cessió es fa per un període de 30 anys, prorrogables de comú acord, si així pareix bé a ambdues parts, de manera expressa i escrita.

4^a.- Les obres que s'han de fer en un principi i a càrrec de l'Ajuntament, quedaran concretades en projecte, plànols i pressupost, que firmats per ambdues parts, formaran part d'aquest contracte.

Les obres, a comptar de la data d'avui, hauran d'estar començades abans de dos anys, i l'Ajuntament es compromet abans dels cinc anys comptats també des del dia d'avui, a haver-hi invertit el 50 % del pressupost aprovat conjuntament.

L'incompliment d'aquests plaços serà causa de rescissió d'aquest contracte.

5^a.- No podran realitzar-se en aquest Local actes que estiguin en contradicció amb la doctrina o la moral de l'Església Catòlica. En cas de discrepància sobre aquest punt, decidirà en darrera instància el Sr. Bisbe de Mallorca.

6^a.- Queda exclòs de la cessió l'actual mobiliari concret de la Catequesi Parroquial. Tota la resta de mobiliari i instal·lacions de cuina i bar, es cedeixen conjuntament amb l'edifici.

S'acompanyarà a aquest contracte un inventari dels elements que queden en mans de la Parròquia i un altre dels elements que es cedeixen; ambdós firmats per ambdues parts.

7^a.- L'Ajuntament, si és del seu interès, podrà tornar obrir el bar, una vegada que, començades les obres, s'hagin habilitat altres dependències aptes per a les activitats parroquials.

Cessió del Local Parroquial

8ª.- Que serà de càrrec de l'Ajuntament tota l'obra de reconstrucció, conservació, millora i manteniment fins al darrer dia d'aquest contracte, inclosos els subministraments d'aigua i electricitat, així com qualsevol tipus d'impost que pugui gravar l'edifici o el seu funcionament.

Igualment serà a càrrec de l'Ajuntament la conservació i renovació de les instal·lacions i mobiliari cedit.

9ª.- Sobre els plànols firmats per ambdues parts es determinarà la part de l'edifici que la Parròquia podrà usar lliurement i exclusiva per als seus fins propis, és a dir, per a reunions periòdiques o esporàdiques de formació, catequesi, esplai i demés actes que organitzi.

Si és necessària la utilització conjunta d'alguna part de l'edifici, la Parròquia ho notificarà a l'Ajuntament i aquest no es podrà negar a menys que tengui ja organitzat algun acte incompatible amb el que es demana.

10ª.- Que a la finalització d'aquest contracte, o de la rescissió per part de l'Ajuntament, -o de la seva renovació, si és el cas- totes les obres i instal·lacions existents o fetes al Local Parroquial, revertiran automàticament a la Parròquia d'Ariany, sense que l'Ajuntament pugui demanar-ne indemnització alguna. Igualment el mobiliari o instal·lacions cedits, s'entregaran en el mateix estat de conservació, i ús en que es reben.

11ª.- Que l'Ajuntament, informat i documentat degudament per la Parròquia, sobre l'anterior Cessió coneguda i feta per la Parròquia d'Ariany d'una part de la planta baixa d'aquest edifici a l'Associació de la Tercera Edat d'Ariany, la respectarà completament; de llur contracte se n'adjunta a aquest document una fotocòpia confrontada d'aquesta cessió, per a un millor coneixement i compliment. Al finalitzar la cessió de la Parròquia a l'associació de la tercera Edat d'Ariany, aquesta part passarà directament a l'Ajuntament en les mateixes condicions que la resta de l'edifici.

12ª.- Aquest contracte no serà vàlid si no consta per escrit l'aprovació del Bisbat de Mallorca.

don Nadal Trias Orell, Pvre
Rector d'Ariany

don Toni Pascual Ribot
Batlle d'Ariany

Vist i Plau:

Ilm. Don Joan Bestard Comas,
Vicari General del Bisbat de Mallorca.

Joan Bestard
Vic. Gen.

Ruptura del pacte PP-UM

El nostre batle, com a secretari general d'UM, va esser a finals de març i durant bona part d'abril, personatge de portada de molts de mitjans de comunicació per la ruptura del pacte entre el seu partit i el Partit Popular.

Era un final anunciat ja que feia molt de temps, desde la destitució de Maria Antònia Munar de la Conselleria de Cultura, que els caps dels dos partits, Cañellas i Munar, no es suportaven i si el pacte es mantenia, era més per conveniències dels dos partits que per les ganes de que així fos.

Hem de recordar, que la coalició era majoritària tant al Parlament com al Consell lo que permetia operar amb tota tranquil·litat tant el President del Govern Balear com el del Consell Insular, encara que en moltes ocasions i sobretot darrerament hi havia hagut més d'un estira i afliuixa.

Actualment, el Parlament queda amb 29 diputats del PP, 25 del PSOE-PSM, 4 del grup mixt en el qual estan integrats els d'UM i darrerament, el diputat trànsfuga Jaume Peralta que actualment és el que desequilibra les votacions i pot fer guanyar al PP.

El Consell, està més embullat ja que el vot del trànsfuga no és i hi ha 16 representants del PP, 14 del PSOE-PSM i

3 del grup mixt, donant majoria a la teòrica oposició.

Així i tot, per respecte als votants que votaren a la coalició s'espera que UM no presenti grans problemes a l'equip de govern encara que sí hi haurà més d'un enfrontament i una presa de posicions per futures eleccions.

I els primers enfrontaments, ja varen tenir lloc els passats 12 i 13 d'abril durant els quals i a les sessions del Parlament, es varen sentir insults i paraules més dignes de bregues de carrer que de persones que democràticament ens representen o ens toquen representar ja que pareix que a l'únic que es va és a la representació i benefici personal.

El PP, està incòmode i sembla no assumir que ha de governar amb minoria fins a l'extrem que per por a no treure votacions, va insinuar inclús, passar-se al grup mixt amb el que sí tornaria tenir la majoria que va perde per mor de la ruptura.

Però això són paraules majors i hem d'esperar i ja veurem com es desenvolupen els aconteixements.

A on sí hi ha hagut moguda ha sigut dins el partit d'UM ja que a conseqüència de la ruptura del pacte, hi ha hagut una sèrie de militants prou importants, entre ells, el Conseller actual de Cultura Bartomeu Rotger i una sèrie de directors generals, que s'han donat de baixa del partit.

Secció a càrrec de Biel Tovell

Desde fora, és difícil fer judicis i voler entrar a valorar situacions que segurament rebem totalment manipulades o distorsionades ara bé, lo que vos puc dir, pel contacte que tenc amb una sèrie de gent del món de la política, que així com cada persona és un món, també cada persona té una visió diferent d'un mateix fet i encara que no ho sembli lo que és blanc un ho veu negre i un altre color de cel segons el lloc en que estigui situat. En lo que sí coincideixen és en una sèrie de dades prou significatives i que més o manco resumiria així:

- En Toni, dins el món polític passa per ser una de les persones més honrades i senseres que hi ha actualment però amb un defecte, depèn massa de na Maria Antònia Munar.

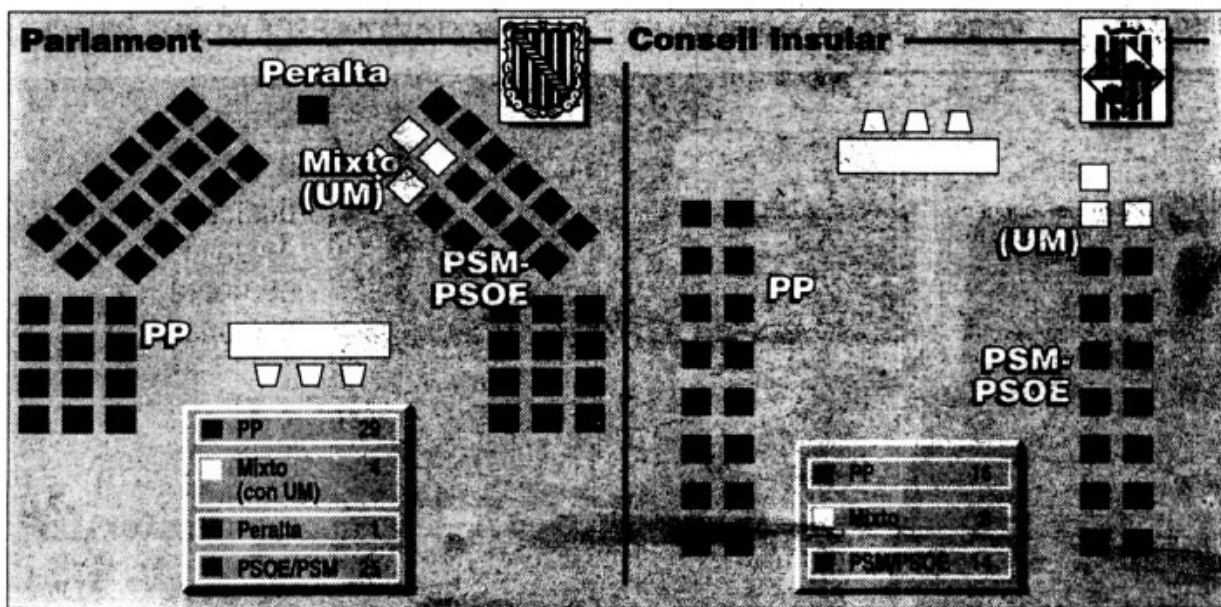
- A na Maria Antònia Munar, no la soporta ningú excepte els que l'enrevolten que la consideren bàsica i jo dic que per qualque cosa serà.

- UM, està en uns moments decisius, ha de fugir de coalicions i s'ha de presentar tota sola a les properes eleccions i si Mallorca vol un nacionalisme a l'estil d'UM, aquesta el s'ha de guanyar.

- UM, sembla que no tengui un programa definit o al manco si el té, no el sap donar a conèixer.

- N'hi ha que no volen a na Maria Antònia Munar de presidenta i sí veurien en bons ulls a n'Antoni Pascual com a president d'UM, cosa que crec no s'ha plantejat n'Antoni concient de les limitacions pròpies.

En una paraula, que hi ha un bullit i ja veurem com acabarà, ara lo que sí puc assegurar, és que n'Antoni està molt tranquil, és molt concient de lo que fa i sembla convençut que això és lo millor per defensar un ideal. Estarà encertat o

Distribució al Parlament i al Consell després de la ruptura del pacte. Gràfic: Balears

no, però una persona que lluita fins a l'extrem de renunciar com a renunciat a càrrecs, per un ideal, sempre serà digne

Cinturó ciclista

de respectar i tenir en compte amb tots els sentits.

A Ariany, ja ho sabeu, per Pàsqua, "Encuentro", freixura, "quintos" i llavors, un dia llarg i avorrit que pareix que no s'acaba mai.

Aquest avorrit, fa uns 15 anys es va trencar ja que un grup entusiasta de persones, posà en marxa el "Trofeu Pasqua Ariany" de bicicletes, que per espai de 10 anys es va dur a terme amb molt d'èxit, tant que va arribar a esser considerada la millor carrera de Mallorca fins a l'extrem de voler-se'n fer càrrec el mateix CIM de la seva organització cosa que succeí per espai de dos anys.

Però per motius que pot esser val més no cercar, va deixar de celebrar-se per espai de 5 anys fins que enguany s'ha tornat dur a terme en un gran èxit tant de participants, 116 en la carrera de majors, com de públic, ja que Ariany fou una festa des del començament de la

carrera, a les dues del migdia fins després de l'entrega de trofeus al voltant de les 9 del vespre.

No entraré en detalls perquè a un altre apartat es parla amb més profunditat, jo des d'aquí, tan sols vull felicitar als organitzadors i patrocinadors en el desig que aquest trofeu no decaigui i torni a cançar la "solera" que en un passat va tenir.

Nivell econòmic dels mallorquins

El passat 18 d'abril, va sortir al Diari de Mallorca un extracte d'un interessantíssim estudi publicat per Banesto, damunt el nivell econòmic dels municipis mallorquins basant-se en la renda familiar disponible per habitant.

Aquest estudi, referit a tot l'estat espanyol, contempla deu nivells de renda, des del primer grup que reuneix a les rendes inferiors a les 440.000 ptes., fins al grup 10, en rendes superiors al 1.900.000 ptes.

El nivell mitjà del poble espanyol, està en el grup cinquè, de 700.000 a 800.000 ptes., mentres que la mitjana

del poble mallorquí, és sensiblement superior, ja que, està englobat al grup vuitè suposant una renda entre les 1.320.000 ptes. i les 1.615.000 ptes., per habitant, tan sols superats per les províncies de Barcelona i Girona.

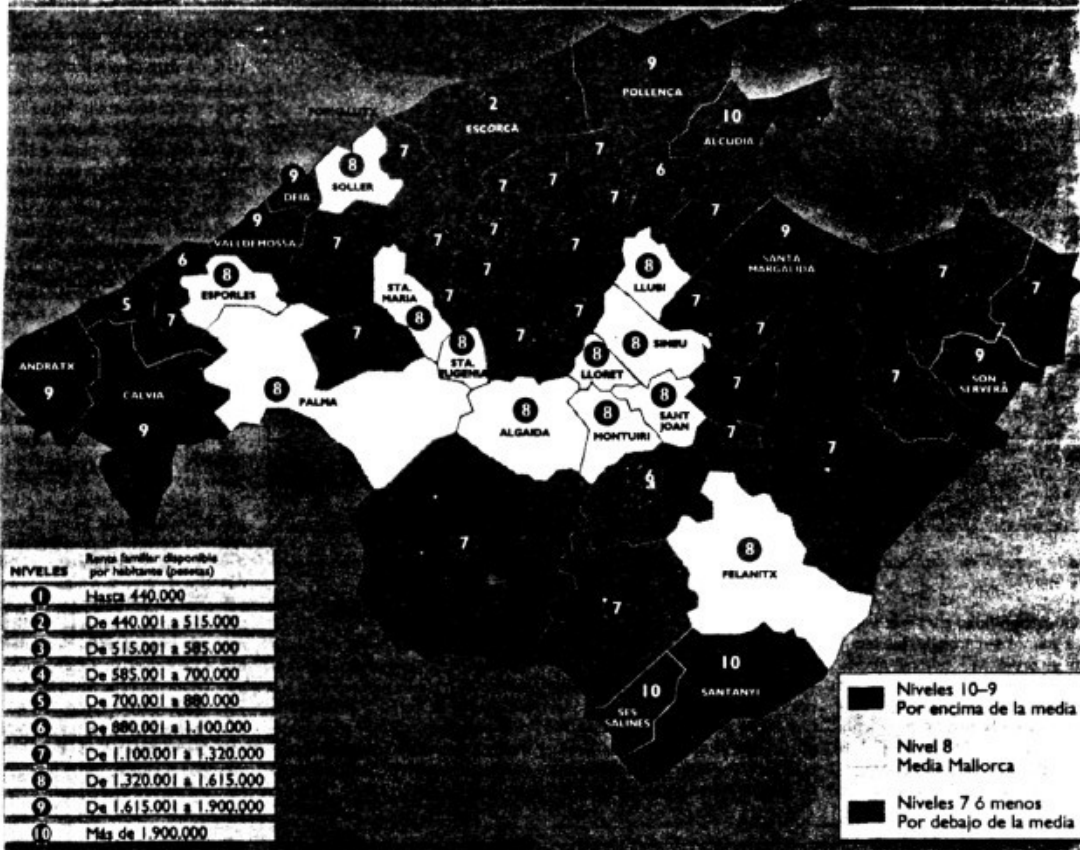
En quant a Ariany, estam per davall de la mitjana de Mallorca, ja que estam englobats al grup setè amb una renda que va del 1.100.001 a 1.320.000 ptes., però també bastant per damunt de la mitjana nacional.

Com a curiositat, Ses Salines, Santanyí i Alcúdia, són els municipis en renda més alta alcançant el nivell 10, estant inclosos entre els 250 pobles en millor renda per càpita d'Espanya.

Palma, la capital, està englobada al nivell 8 i es veu superada per deu pobles que són els més rics de Mallorca, sempre segons aquest estudi i que són els següents: Santanyí, Ses Salines, Alcúdia, Andraitx, Calvià, Deià, Pollença, Sta. Margalida, Son Servera i Valldemossa.

I per l'altra part i crec que com a simple anècdota, el municipi de Mallorca en renda més baixa és el d'Escorca alcançant tan sols un nivell de 2.

El nivel económico de los municipios mallorquines

Gràfic D.M.

Contenidors per paper

A finals de març, ens sorprenguérem al veure un gran conenidor blau, per cert bastant lleig, que feia companyia a l'altre verd per vidre que desde fa temps, ja estava instal·lat a la plaça.

Aquest contenidor, distribuït pel CIM, està destinat a la recollida de paper per després poder reciclar-lo i tornar-lo emprar.

Es un signe de civisme el què féssem ús d'ells ja que s'ha de tenir en compte la gran quantitat de matèria prima que s'estalvia si es pot reciclar tot el material ja usat, per tant, us deman des d'aquí, que no us faci peresa, que gardeu les botelles buides i les revistes o diaris fins que un dia en

agafar el cotxe, les agafeu i cap a la plaça.

I també lo que demanaria, si fos possible, és que les instal·lessin a un lloc un poc més discret; pens que s'hauria pogut trobar un altre lloc, cèntric o a les afores, que no rompés la bella harmonia de la nostra plaça.

La Parròquia cedeix el Local a l'Ajuntament per trenta anys

Els passats 16 i 17 d'abril, D. Nadal va anunciar a les misses que s'havia arribat a un acord per cedir "Es Local" a l'Ajuntament per un temps de trenta anys.

No vull entrar en detalls que s'espliquen a un altra apartat de la revista, tan sols vull expressar un "ja era hora de que es fés qualque cosa".

Tampoc vull valorar si aquesta solució és la més vàlida ja que possiblement molts dels que treballaren desinteressadament perquè l'obra es dugués a terme no estaran d'acord, però si volem ésser realistes hem de dir que si qualcú pot salvar aquest buc, han d'ésser les institucions, ja sien locals o regionals.

Es un pecat tenir aquesta obra tan infrautilitzada, ja que actualment tan sols la utilitzen i molt poc, els de la tercera edat, quan la idea de futur, és que sia la seu de totes les organitzacions que hi ha o pugui haver-hi a Ariany, a part d'un bar, que consider imprescindible, així com sales per biblioteca, conferències o teatre.

Fan falta molts de doblers per dur a terme les obres d'acondicionament i possiblement aquesta sia l'única solució ja que sino, l'estructura es va deteriorant, les teulades no estan en condicions i qualque dia, ens podem trobar en la desagradable sorpresa de qualque esbucament.

Registre de la propietat a Petra

Com ja vaig parlar a números anteriors, el registre de la propietat de Manacor ha de sofrir una segregació i com a conseqüència de la qual, se n'obrirà un a Petra per atendre les necessitats dels pobles d'Ariany, Petra, Montuïri, Sant Joan i Vilafranca.

A hores d'ara, segurament ja ha pres possessori el nou titular del registre D. Antoni Coll Orvalls fins ara, registrador de la localitat aragonesa de Sariñena.

Una vegada presa la possessió, té un termini màxim d'un any per posar en funcionament la nova oficina, encara que segurament en un temps sensiblement inferior aquesta inauguració es podrà dur a terme.

Residència de la tercera edat

El passat 22 de març, en Joan Genovard, col·laborador del Diario de Mallorca, va donar a conèixer en un article, les intencions de gent de l'actual directiva de la tercera edat, de construir una residència o més ben dit, d'aprofitar les instal·lacions de les religioses franciscanes per construir un parell d'habitacions i un menjador.

No és la primera vegada que es parla de la residència i possiblement no serà la darrera, record encara la polèmica que aquest tema va suposar a principis del 91, però m'agradaria fer unes quantes consideracions a la gent que li pugui interessar.

Per començar, no estic en contra d'una residència per la gent de la tercera edat, més encara, pens que quan m'arribi el moment, seré un dels que en faré ús d'ella, però hem de posar els peus a terra; si la residència és duu a terme al convent de les franciscanes i aquestes s'en poden cuidar, no hi haurà cap problema ja que l'assistència serà inmillorable, ara bé, si les franciscanes no entren dins el projecte, és un absurd ja que suposarà una gran despesa per no res.

Si vareu tenir ocasió de llegir "El Día del Mundo" del 27/3/94, parlava precisament dels problemes de la residència que s'acabava de construir a Montuïri en la qual, s'han invertit prop de 90 milions i ara ja, abans d'inaugurar-se, es pensa a destinar-la a hotel perquè no és rentable si els vellets no paguen entre 65.000 i 70.000 ptes., cosa que no està a l'abast de tothom.

Al mateix article, Joan A. Ramonell, batle de Montuïri i Vicepresident de la Mancomunitat del Pla, significava que avui per avui, és preferible potenciar l'ajuda a domicili, les telealarmes i el

servei de companyia; en tot cas el que sí es podria crear, seria una residència a nivell de mancomunitat per persones impedides.

Per altra part, a n'aquest mateix reportage, el nostre batle deia que "Es evident que les residències de la tercera edat ja quasi no tenen sentit davant els bons resultats de les ajudes domiciliàries i l'aparició de les vivendes tutelades".

En Toni, també va remarcar que els serveis de residència tan sols es poden donar a pobles petits que tinguin un convent de monges com és el cas de Sencelles i també es pensa fer a Costitx.

Tal volta per aquí sí es podria envestir, sempre i quan les monges estasin, com sembla estan, disponibles.

Ara bé, en tenir les habitacions a la residència, com respondria el poble? Si vos ha de servir de referència, arrel de la polèmica del 91, aquesta revista va fer una enquesta entre els nostres vellets per saber la seva opinió i damunt unes 90 persones que respongueren, es pot dir que prop del 80% volien la residència però quan les demanaven si hi anirien a viure, aquesta era la resposta: jo? jo tenc a ca nostra!. Tan sols 2 persones digueren estar disposades a traslladar-se a viure-hi.

No sé si ha canviat la opinió pública, però si segueix igual, val la pena fer un pensament a l'hora de parlar de residències no sia cosa que després temguem el buc i ens passi com a Montuïri que l'hauran de destinar a hotel.

Ah! i referent al servei domiciliari, cosa en la qual sí hi crec, el passat 6 de març va sortir un estudi a la premsa referint-se a n'aquest servei a la Mancomunitat Pla de Mallorca amb uns resultats espectaculars, ja que durant l'any 93 aquest servei ha augmentat en un 31'42%.

Actualment, el servei d'ajuda a domicili, serveix a 210 persones, de les quals, el 77'14% és gent de la tercera edat, el 15'23% minusvàlids i el 7'14% restant, infants i famílies necessitades.

Per tant, no estiguem cegats per la residència, si es pot adaptar el convent, endavant però sempre que la gent després vulgui anar-hi, en cas contrari, feis ús del servei domiciliari i estau a ca vostra que és el lloc a on s'hi està millor.

La Mancomunitat del Pla, comarca d'acció especial

La Mancomunitat d'es Pla, ha sigut declarada pel Ministeri d'Administracions Públiques (MAP) Comarca d'Acció Especial, lo qual suposa una partida prou importatnt en concepte de subvencions pels propers 4 anys i que giren al voltant dels 585 milions de pessetes.

Aquestes subvencions, suposaran una aportació extra per la zona ja que no es comptava amb elles i estaran destinades a realitzar projectes del CIM i Ajuntaments de la Mancomunitat amb la finalitat de dotar als diferents nuclis de població dels serveis necessaris, infraestructures i equipaments col·lectius així com en arreglar les carreteres i camins de la comarca.

En aquest sentit, es presentaren els projectes que són els que ha aprovat el Ministeri, concedint els 585 milions.

Aquesta xifra suposa el 50% de la valoració dels projectes presentats i actualment s'està negociant amb la Conselleria d'Hisenda del Govern Balear, perquè subvencioni al manco un 35%, quedant pels ajuntaments respectius un 15% del total de les inversions a fer durant els propers 4 anys i que pujaran damunt uns 1.168 milions de pessetes.

El projecte que necessita més doblers és la reforma de la carretera vella de Sineu, pressupostat en 572 milions i que també serà finançat en un 50% pel CIM ja que aquesta carretera pertany a la xarxa viària de la seva competència.

La resta d'inversions, aniran a parar a les necessitats pròpies de cada poble i pel que respecte a Ariany, el projecte consisteix en arreglar el cementiri, lo que suposarà una inversió de 32'5 milions de pessetes.

Crec que molts d'arianyers estaran contents d'aquesta notícia ja que hi ha bastanta gent interessada en comprar tombes i actualment no era possible degut a la limitació del cementiri.

Imagin, que aquesta subvenció suposarà l'ampliació del cementiri actual lo qual podrà satisfer les necessitats de tots els arianyers que així ho desitgin.

Per altra part, també vull remarcar el fet de que s'arregli la carretera vella de Sineu. Parlava els mesos anteriors del projecte de fer arribar l'autopista d'Inca fins a Inca, projecte que ja està en marxa, així com l'interés per arreglar la carretera que uneix Ariany amb Santa Margalida i C'an Picafort i ara també parlem d'arreglar la de Sineu, lo que suposarà unes comunicacions realment extraordinàries pels arianyers.

El Pla i l'objectiu 5B

Les Illes Balears, rebran dins els propers 5 anys 7.500 milions de pessetes de la Unió Europea per destinar a les zones catalogades dins el programa 5B, dins les quals, com supòs sabeu, els pobles de la Mancomunitat des Pla estan inclosos.

El director general d'estructures agràries del Gover Balear, Fernando Garrido, ha valorat com a molt positiva aquesta ajuda, significat que ja té

finalitzat el programa operatiu per invertir aquests fons comunitaris.

D'aquí al 99, es podrà generar en aquesta zona, unes inversions al voltant dels 16.000 milions de pessetes ja que la Unió Europea aporta el 45% del programa i el 55% restant serà aportat pel Govern Balear i l'Administració Central.

Aquestes inversions, es pretén que generin un important número d'actuacions que duguin al desenvolupament de la zona.

El repartiment de fons, es durà a afecte en una sèrie d'àrees prioritàries tals com:

- Recolzament de l'agricultura i la ramaderia, no tan sols dels processos productius, sino de tots aquells que puguin impulsar la comercialització dels productes que genera el sector i dins aquest apartat i podem englobar la designació d'Ariany com a seu de la denominació d'origen de la "sobrassada de Mallorca".

- Impuls de la diversificació agrària i ramadera, recolzant l'activitat de les petites i mitjanes empreses així com el turisme rural i qualsevol tipus d'activitat que generi rendes més enllà de l'activitat del camp.

- Lluita contra els incendis i protecció de determinades espècies vegetals o animals.

- Millora de l'hàbitat rural, invertint en infraestructures, reformes de fassanes, asfaltat de carrers, etc.

- I per acabar, formació dels habitants de la zona, lo que suposa organització de cursos, seminaris, potenciació de la formació professional i tota casta d'activitats dirigides als ciutadans dels nuclis rurals.

Com heu vist, aquests dos mesos hi han hagut moltes notícies, endemés interessants pel nostre poble, però jo per damunt de tot destacaria la presa de consciència de tots els organismes socials tant regionals com nacionals o europeus respecte a les zones més desenvolupades com és el cas del nostre poble i que gràcies a les ajudes que ens destinen segurament arribarem a aconseguir un nivell de vida prou interessant.

Biel Tovell

Mancomunitat des Pla de Mallorca

- 1.- Sta. Eugènia: 35'9 milions
- 2.- Sencelles: 18'1 milions
- 3.- Costitx: 34'7 milions
- 4.- Algaida: 77'9 milions
- 5.-Lloret: 33'5 milions
- 6.- Sineu: 66'9 milions
- 7.- Llubí: 48'1 milions
- 8.- Maria: 51'6 milions
- 9.- Ariany: 32'5 milions
- 10.- Petra: 7'9 milions
- 11.- Sant Joan: 55 milions
- 12.- Montuiri: 57'2 milions
- 13.- Vilafranca: 0 milions
- 14.- Porreres: 61 milions

Població: 28.000 habit.
Extensió: 612 Km²
Nº municipis: 14

Dia 26 de febrer es varen casar en Joan Bennassar Martorell amb na Joana Maria Pascual Torres.

Dia 26 de març es varen casar en Josep Mestre Capó i na Maria Ribot Riera.

Enhorabona

Dia 28 de febrer ens va deixar l'amo en Bernat Ferrer Ribot (de s'Avall), tenia 76 anys i era casat.

Dia 14 de març ens va deixar madò Catalina Mestre Darder (Casteona), tenia 86 anys i era fadrina.

Descansin en pau

In memoriam

El passat 9 de març, morí l'amo en Toni Amorós, pare del que fou per espai de 18 anys rector d'Ariany, D. Mateu Amorós.

L'amo en Toni, vingué a Ariany l'any 1966 juntament amb madò Joana, per acompanyar al seu fill que havia estat destinat a la nostra parròquia i des del primer moment, va quedar plenament integrat a la comunitat arianyera.

Des del seu ofici de picapedrer, ens vàrem beneficiar els arianyers ja que moltes de les obres que a la placeta de l'església i a la rectoria es feren, varen sortir del seu treball desinteressat i fet amb tota la il·lusió que ell podia posar en la seva feina, però per damunt tot, seria injust no recordar que el majestuós arc dels Marquesos d'Ariany, que dona entrada a la placeta, el va aixecar ell a cops d'uixol amb l'ajuda de l'amo en Pep "Bieló" i l'amo en Miquel "Massanet", l'any 1967.

Persona senzilla, comunicativa i desinteressada, tenia en gran estima al poble arianyer i un gran record de la seva època arianyera i així m'ho feia saber les vegades que vaig anar a visitar a D. Mateu i coincidia amb ell i aquesta estima, és la que el nostre poble també va voler demostrar-li el dia del seu adéu d'aquest món, amb una assistència massiva d'arianyers, encapçalats pel nostre batle i per D. Nadal, el rector; al funeral que es celebrà a Manacor, assistència que D. Mateu visiblement emocionat va agrair des del mateix altar de la celebració.

L'amo en Toni, vagi des d'aquí l'agraïment d'Ariany al vostre pas senzill pel nostre poble, juntament amb el condol més sentit per madò Joana i D. Mateu.

Biel Tovell

← Aquesta fotografia va ser un obsequi de la "Caja de Ahorros" amb motiu del III homenatge a la vellesa l'any 1975, la fotografia va ser feta per en Joan Ferrer.

1994, Any de l'Arxiduc

Enguany, com molts de vosaltres sabreu, ha estat declarat pel Govern autònom l'any de l'Arxiduc. Descobrir a aquestes altures qui era D. Lluís Salvador d'Habsburg - Lorena i Borbó és ja innecessari; tots els mallorquins sabem qui era i com es comportava aquell estrany personatge de fort caràcter i d'una personalitat més que atraient.

Voldria, en ocasions succesives, parlar-vos de varis temes referents a Lluís Salvador d'una forma més concreta; però serveixi aquest primer article per esbrinar un poc dins la seva biografia, i així situar-nos millor en el contexte històric i social dels temps que corrien quan Mallorca el rebé fa ja més de cent anys.

Va néixer el personatge l'any 1847 a la bellíssima ciutat de Florència, capital del Gran Ducat de la Toscana, que aleshores era una part sobirana i independent d'allò que avui en dia coneixem

com Itàlia. La governava el seu pare el Gran Duc Leopold II.

El 1857, ben petit, va haver d'abandonar el seu país, precisament perquè el moviment unificador de la península italiana, destronà el seu pare i afegí la Toscana a la nació d'Itàlia que en aquells moments neixia. Es pot dir que fou des de llavors quan començà a anar errant pel món, cosa que caracteritzà tota la seva vida posterior fins a la mort.

De molt jove ja parlava sis idiomes, i amb el temps arribà a expressar-se molt correctament en mallorquí. L'any 1867 va arribar d'incògnit a Mallorca per primera vegada. Li va agradar tant que de seguida començà a escriure sobre tot allò que veia i li cridava la seva innata curiositat. L'any 1871 tornà a Mallorca i al cap d'un any adquirí la finca de Miramar a Valldemossa, això havia d'esser el principi d'una sèrie de compres de terrenys a aquella zona que el feren ésser el principal propietari de la costa de Tramuntana.

Estimava amb deliri aquelles terres i els seus habitants, respectava per igual la natura i les idees de progrés social. Les seves estades a Miramar, Son Marroig, Son Moragues, etc. eren cada vegada més freqüents. Hi arribà a passar la major part de la seva vida. Així i tot continuava viatjant per la Mediterrània i per bona part de la resta del món. Tenia autèntica passió pel seu vaixell: el "Nixe" que el portava a terres estimades i exòtiques.

Tant estimà Mallorca que els llibres sobre ella, o sobre

temes mallorquins, que escrigué són nombrosos: "Rondalles de Mallorca", "Lo que sé de Miramar", "Atalayas de Mallorca", "Somnis d'estiu ran de mar", etc. Així i tot el treball més interessant que ens dedicà fou el famós: "Die Balearen..." que es podria traduir per: Les Balears descrites pel gravat i la paraula. Allà en aquell recull de varis toms ben gruixats queda reflectida la nostra terra en tots i cada un dels seus aspectes, siguin històrics, geogràfics, socials, etc.

Poquíssims països del món poden presumir de tenir tal tractat tan exens que els faci referència.

Això no amaga, però, a l'Arxiduc un caràcter difícil i autoritari, una forma d'esser contradictòria i a vegades poc equilibrada. Les anècdotes, que també coneixerem més envant, són nombrosíssimes i saboroses; amors, dites, indumentària, fets i opinions sobre ell han quedat a la memòria popular de la gent que el va conèixer.

Va morir al seu castell de Brandeis, prop de Praga, l'any 1916, L'Ajuntament de Palma l'havia anomenat fill adoptiu el 1877, i més tard, el 1901, fou Fill Il·lustre de Mallorca. Més recentment, 1953, se le dedicà un monument magnífic a la Plaça del Cardenal Reig (s'Obelisco) i per ésser fidels al desig que tota la vida havia manifestat, no hi està representat físicament.

La figura de l'Arxiduc va impregnar la vida mallorquina durant més de 50 anys. Tenia coses bones i coses dolentes, ja ho veurem amb detall, però l'amor que va demostrar a la nostra illa és simplement insuperable.

Sigui aquest el primer article que durant l'any 1994 dedicarem a tan interessant figura de la nostra història.

Francesc Vallcaneras

L'Arxiduc Lluís Salvador

Unió Mallorquina es presenta per primera vegada a les eleccions europees

Unió Mallorquina es presentarà a les pròximes eleccions europees en coalició amb el Partit Nacionalista Basc i amb la Coalició Canària.

Després de les reunions mantingudes amb els partits nacionalistes de l'Estat espanyol més importants, amb representació al Congrés dels Diputats i un cop sotmès la possibilitat de la concurrència als comicis europeus a debat al Comitè Executiu i al Consell Polític, Unió Mallorquina ha decidit presentar-se per primera vegada a uns comicis europeus. Les raons d'aquesta decisió són les següents:

1.- En el darrer congrés d'UM, el congrés de fusió del nacionalisme no socialista balear, el partit va aprovar una ponència política en la qual s'expressava la voluntat decidida de no renunciar a cap comici electoral. En aquesta ponència es deia expressament que UM no renunciaria a cap de les formes de participació democràtica per tal de poder comptar amb representació a totes les institucions ja siguin autonòmiques, estatals o europees.

2.- UM és un partit nacionalista independent, de talant centrista, que reivindica la identitat nacional de les Illes Balears. UM té com a objectiu principal treballar per assolir al nostre país el més alt nivell de prosperitat. Per això creim que les Balears han de tenir un lloc en el concert europeu al costat d'altres nacionalitats naturals i han de participar en la construcció de l'Europa dels Pobles, superadora de l'actual Europa dels Estats.

3.- La necessitat d'integració i participació en la Unió Política i Econòmica d'Europa. En els propers anys els lligams que ens integren a la futura Unió Europea es faran més estrets, desapareixeran les fronteres internes de la Comunitat, augmentarà la mobilitat de les persones, dels productes i dels capitals, el Mercat Interior Europeu serà una realitat. Són processos cabdals per al nostre futur econòmic. Nosaltres com a comunitat petita, hem d'enfortir la nostra

economia des de l'interior i projectar-la cap a Europa i cap al món. Per aconseguir-ho necessitam una representació a Europa.

4.- Creim la necessitat de fomentar la cooperació entre els països del Mediterrani i els diferents arxipèlags per tal de configurar un marc de desenvolupament econòmic i tecnològic amb capacitat de resposta davant el potencial de les regions centrals de la Comunitat. I això només pot ser possible des d'una plataforma europea.

Recentment Unió Mallorquina ha mantingut contactes amb els dirigents dels principals partits nacionalistes amb representació parlamentària. Un cop conegudes les seves condicions i acordada la concurrència del nostre partit als comicis europeus, el Comitè Executiu i el Consell Polític d'Unió Mallorquina han decidit presentar-se a les eleccions europees amb coalició amb el Partit Nacionalista Basc i la Coalició Canària.

Aquesta igualtat de condicions permetrà a Unió Mallorquina tenir veu pròpia dins les institucions europees, la veu de la nostra Comunitat Autònoma.

Les raons d'aquesta decisió són aquestes:

1.- Presentar-se amb Convergència i Unió suposa integrar-nos en una llista electoral com a independents, i per tant,

la renúncia a les nostres sigles, a la nostra identitat com a partit i sobretot, a l'autenticitat del nostre projecte polític.

2.- Presentar-se en coalició amb el Partit Nacionalista Basc i amb Coalició Canària suposa la presència d'Unió Mallorquina a Europa en igualtat de condicions que els altres partits integrants. D'aquesta manera Unió Mallorquina podrà defensar a Europa la seva pròpia opció de Govern. Aquesta igualtat de condicions permetrà a Unió Mallorquina tenir veu pròpia dins les institucions europees, la veu de la nostra Comunitat Autònoma.

3.- La presència d'Unió Mallorquina als comicis europeus amb coalició amb el PNB i la Coalició Canària posa de manifest que el nostre projecte polític té la virtut de l'autenticitat. Aquesta decisió és una prova més que UM és un partit independent i amb uns criteris propis, fruit de la nostra ideologia.

En conseqüència, UM no participarà en operacions que suposin la submissió d'un partit a un altre, per ajudar a una formació política, més encara quan es tracta d'una formació de fora de la CAIB, a guanyar les eleccions perdent la nostra pròpia identitat.

4.- Ja que l'Estat espanyol és un districte únic, ens hagués agradat que hi hagués hagut una única opció nacionalista on s'hi haguessin integrat tots els partits de caire nacionalista per tal d'evitar el bipartidisme. Però el fet que això no ha estat possible, hem escollit aquella opció que ens ha ofert les millors garanties per a la defensa dels interessos de tots els mallorquins i per garantir la independència de la identitat d'Unió Mallorquina.

Comité Local d'UM

El C.C. Ariany, una associació que dia a dia es va consolidant i obrint camí dins el món de l'esport

El Club Ciclista Ariany es va formar fa un poc més d'un any, amb aquest poc temps que duen en marxa, ja s'han consolidat com a una entitat esportiva més del nostre poble, és de destacar l'esforç que duen a terme tots els seus components, tant pel que fa a nivell esportiu com a nivell d'organització.

Actualment està compost per 15 components, els quals estan repartits entre les diferents categories que existeixen, els components són en Toni Riutort, Miquel Gual Darder, en Toni Ribot Mayol, en Tomeu Gomila Mestre, en Toni Socias Darder, en Miquel Sansó Ribot, en Joan Ribot Mayol, n'Andreu Zuzama Rigo, en Pere Ros Barceló, en Toni Ferrer Ribot, en Sebastià Ramis Riera, en Guillem Carbonell Castelló, en Toni Julià Ribot, En Bernat Martí Riera i n'Anchón González Terrón.

El president del club ciclista és en Guillem Costa.

Enguany, és pot dir, que ha estat un any fort per ells, endemés d'entrenar-se tot l'any, varen organitzar i al mateix temps rescatar, el trofeu Pasqua Ariany, que després d'uns quants d'anys de no celebrar-se, enguany es va tornar fer, que per cert va ser un gran èxit de participació, i com no d'organització; d'aquest esdeveniment en trobareu més informació a altres apartats d'aquesta revista.

Aquest club està patrocinat per els següents patrocinadors: Restaurant Bananas, Restaurant Molí den Pau, Bar-Restaurant Ca'n Jordi-Ses Torres, Fusteria Pep Alzamora, Bar Ca'n Salero, Materials de construcció Curient, S.A., Transports Oliver i Fusteria Vanrell. Endemés l'Ajuntament d'Ariany també participa en el patrocini d'aquest equip.

X Pla de Mallorca

Enguany es celebra el X Pla de Mallorca, el club ciclista Ariany l'any passat va ser el primer any que hi participà, però enguany ha estat el segon any que hi han participat i el primer any que aquesta carrera passa per Ariany.

Aquest trofeu dura de dia 24 d'abril fins dia 12 de juny, només els diumenges i està organitzat per 12 clubs ciclistes dels pobles de la Mancomunitat.

El passat dia 24 d'abril va tocar el torn a Ariany, la carrera era una contra rellotge individual que tenia la sortida a

Maria i l'arribada a la plaça del nostre poble, el recorregut total era de 5 Km., estava organitzada per el C.C. Ariany i patrocinada per l'Ajuntament.

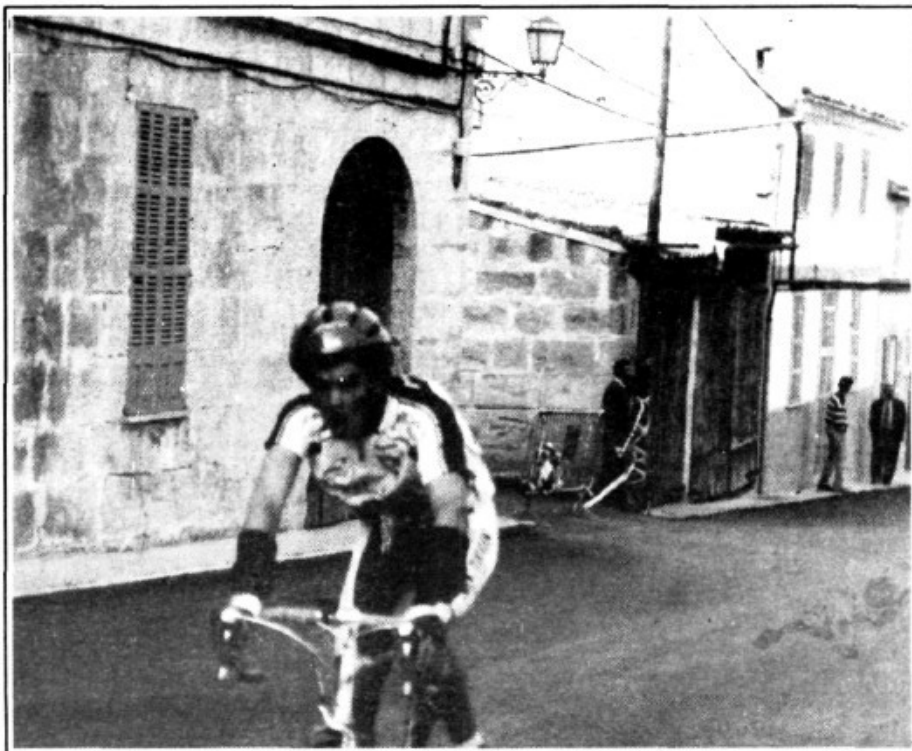
El requisits per participar-hi són que estiguin federats i que al mateix temps siguin residents a un poble de la Mancomunitat Pla de Mallorca.

En aquesta primera etapa el primer corredor arianyer que figura a la classificació general és en Tomeu Gomila Mestre, que pertany a la categoria d'aficionats, el lloc que ocupa a la general és el quart.

El C.C. Ariany està classificat en cinquè lloc a la general per equips.

S'ha de dir que hi ha vuit categories les quals són cadetes, juvenils, aficionats, especial, veterà A, veterà B, veterà C i fèmines, encara que d'aquesta categoria el C.C. Ariany no en té cap representant, a veure si vos animau!

C.C. Ariany

En Toni Riutort, l'únic arianyer que va prendre part al trofeu "Pasqua Ariany"

Aquests mesos ja s'ha acabat es futbol, i ses carreres ciclistes han agafat es protagonisme

Després de més de dos mesos de no estar amb vosaltres, més perquè ho hi havia gairebé res que contar, que per falta de ganes de contar-vos res, anirem a repassar tot el que ha passat durant aquests darrers mesos i que ha estat bastant nombrós i variat.

Per començar hem de dir que per enguany ja s'ha acabat la temporada de futbol, i que ha passat amb més pena que glòria, ja que els darrers esdeveniments no han estat de lo més agradables, encara que els resultats no han estat tan dolents, ja que dels darrers partits només se'n va perdre un, però així i tot crec que els jugadors enguany han quedat molt plens de futbol, perquè fins i tot el públic va arribar a esbrincar a un jugador de s'equip local, per lo que tots els jugadors que en aquells moments estaven enmig del camp es varen sentir bastant ofesos, ja que quan s'esbronca, s'insulta, a un jugador del teu equip, i més quan és dins ca teva, és com si s'hagués insultat a tot s'equip, per lo que molts des que jugaven aquest dia varen dir que seria molt difícil que tornassin en s'equip des poble, després de tot el que ara vos he contat, anem a s'actuali-

tat i que passa per sa segura dimisió de s'actual directiva amb el seu President al cap, per lo que se demana a tots els interessats en formar una nova directiva comencin a programar ses que seran properes eleccions per esser el President de sa S.E. Ariany, de moment ja s'està preparant una, i que que és s'única que tal vegada sortirà i que seria una bona alternativa, ja que estaria formada per una sèrie de joves del poble que entenen de futbol, i que han format part alguna vegada de s'equip del nostre poble, per tot això i més coses que no vénen al cas els vull donar el meu recolzament incondicional i sa meua ajuda per tot el que necessitin; ara bé, el millor seria que sortissin més candidatures per fer-se càrrec del la S.E. Ariany, i així els socis tendrien més opcions per poder votar el qui voldran que siguin els seu nou President, encara no s'ha decidit quan es faran aquestes eleccions, però no vos preocupeu perquè abans es farà una reunió de socis (que esperem que sigui més concorreguda que sa darrera, ja que només hi havia 6 ó 7 socis més alguns jugadors que estaven interessats amb ses coses que passaven al club), i després s'avisarà de quan se faran ses eleccions,

també queda pendent quan se farà el sopar de s'acabament de temporada, que encara no s'ha fet per problemes personals del President, i perquè encara no s'ha trobat un dia que vagi bé a sa majoria dels socis.

Passant a un altre assumpte hem de dir que després de quasi cinc anys de no celebrar-se al nostre poble el trofeu ciclista "Pasqua Ariany", que abans de quedar-se aturat era un dels més prestigiosos de la nostra Illa i que arplegava cada any els millors corredors mallorquins, per lo que hem d'estar molt contents de que es torni a celebrar. Sa carrera principal es va celebrar en dos sectors, com ja era habitual abans, el primer sector de 98 kilòmetres i a n'es qual varen prendre part un total de 116 corredors i que la va guanyar el mallorquí Angel Gomila, seguit del també mallorquí Miquel Alzamora, mentres que Carlson ocupava sa tercera posició, després el segon sector, el que només poden prendre els primers 55 classificats del primer sector, aquest segon sector estava compost de 25 voltes al circuit, i que va ser guanyat per el corredor

← Equip de futbol de la S.E. Ariany de la temporada 1993-94

Carlson, que al cap i a la fi va ser el guanyador absolut de la carrera.

Mentres es disputava el primer sector se varen disputar ses altres carreres de sa categoria d'alevins, es guanyador va ser una al.lota, na Maria Gallego, seguida de C. Fernández i de G. Ferriol, després varen prendre sa sortida els corredors infantils i que varen tenir com a guanyador el corredor des Cruce D. Barceló, seguit de V. Reynés, també del mateix equip i es tercer va ser en J. Pons.

Acabada aquesta carrera varen sortir els corredors cadets i que contaven amb sa participació de s'únic corredor local que era en Toni Riutort, i que va tenir sa desgràcia de caure a ses primeres voltes cosa que el va privar de fer un bon

resultat, ja que va perdre molt de temps i no va poder agafar els corredors que el precedien, per lo que se va haver de conformar amb sa sisena plaça, sa carrera la va guanyar el corredor del Berby A. Colom; acabat el segon sector se va procedir a entregar el trofeus pertinents des d'aquí lo únic que vul! fer és donar s'enhorabona a tots els que han fet possible que aquesta carrera s'hagi tornat a celebrar.

I fora deixar el tema de les carreres de bicicleta hem de dir que el passat diumenge 24 es va donar sortida al trofeu Pla de Mallorca, G.P. La Caixa i que va tenir s'arribada de sa primera etapa al nostre poble, en aquesta carrera si que hi va haver una bona participació del C.C. Ariany, i que va tenir amb en Tomeu Gomila el millor home, ja que va

quedar a sa quarta posició, havent cobert en 7'05 minuts els 5 Km. de sa contra rellotge que separa Maria d'Ariany. Enhorabona tant a ell com a els altres corredors del nostre equip, que esperem a ses pròximes carreres també estiguin ben amunt a ses classificacions.

Breus

- Es va disputar al Poliesportiu Prínceps d'Espanya, de Palma, com cada any, uns partits tant de futbol com de bàsket i en el que varen prendre part s'equip de bàsket de s'APA Ariany i que va tenir una actuació bastant bona, ja que era es primer cop que competien amb jugadores d'altres pobles.

- Seguint amb el bàsket, dir que s'APA es va encarregar de pintar es camp de bàsket de s'escola, ja que tornava estar bastant despintat. ■

Ariany temps enrera

D'esquerra a dreta i començant per la fila superior:

Joan Font Mestre (Llebre)
Joan Gomila (de Binicubell)
Miquel Martí Matas (Mates)
Tomeu Genovard Barceló (S.Ciurana)
Joan Genovard (Moixet)
Biel Darder Mestre (Palla)
Jaume Ramis Ribot (Pou)

Jèrònia Ramis Ribot (Pou)
Catalina Darder Mestre (Palla)
Francisca Sansó Zuzama (Teca)
Maria Martí Matas (Mates)
Antoni Mestre Capó (Capó)
Biel Riera Maimó (Comte)
Bernat Costa Mestre (de sa Farinera)
Miquel Pascual (de Son Nigorra)
Bernat Font (Bielo)

Xesc Orell
Guillem Genovard (Groc)
Jaumeta Riera Caldentey (Jaumeta)
Miquel Mas Cifre (des Pujole)
Antoni Sansó Zuzama (Teco)
Pedro Capó Mestre (de Son Ribot)
Antoni Caldentey (Caldentey)
Biel Ribot Brisola (Foraster)
Tomeu Ferrer Mestre (Xorrigo) ■

L'Escolania de Lluc a favor de la cultura

Dues pinzellades d'història

De tothom és ben sabut que l'Escolania de Lluc és una de les institucions més antigues de Mallorca. Les seves referències històriques de què actualment disposam ens remunten fins a l'any 1485. Ens assabentam que per aquelles dades un nin blau, en Pere Garí, arribà a ser prevere després d'haver estudiat al Santuari. Abans del 1531, ja trobam indicis dels primers escolanets que amb les seves veus blanques cantaven a la Mare de Déu de Lluc en nom de Mallorca. Però fou el papa Climent VII qui otorgà una butlla que aprovà uns estatuts que redactà el Prior de la col·legiata Gabriel Vaquer i el 25 de setembre del mateix any s'establiren d'una manera oficial els "al.lots blaus" en nombre de sis, perquè cantassin missa matinal a Nostra Dona de Lluc, així com es feia a Nostra Dona de Montserrat.

El poble de Mallorca en el decurs de la història, fou qui cap al segle XVIII els donà el popular nom de "Blauets". Avui en dia els "nins blaus de Lluc" són coneguts no sols a Mallorca, sinó també fora de les nostres fronteres. Les seves veus angelicals ens fan sentir més a prop de Déu.

Des dels inicis de la seva fundació i l'Escolania de Lluc fou una escola amb una fisonomia molt propi. En un document del S. XVIII queda escrit: "l'escola era a la mateixa casa (al Santuari) privilegi gairebé insòlit per als infants". El Prior Vaquer, com els seus successors tengueren cura de què els nins de Lluc visquessin en un ambient sà, que fomentàs una adequada creixença i que cuidà de totes les dimensions de la persona humana.

Els Blauets d'aquell temps no escatimaven temps per a l'aprenentatge acadèmic i musical, però com era de suposar també gaudien d'uns moments d'esbarjo per a jugar als clàssics jocs de bolles, a baldufa, a conillons, a botar per les nombroses rossegues que envolten el Santuari, i per trescar pels diversos caminols amagats del gran bosc de la Serra de Tramuntana. Els Blauets d'aquell temps semblaven cabrides que amb un aire festiu i juvenil trescaven per les muntanyes, menjant-hi els fruits que la natura amb la seva saviesa i generositat els oferia com si fos un regal caigut del cel.

El Prior així com la resta dels col·legials de Lluc també varen preveure que els nins de l'Escolania tenguessin uns mestres adients;

per això a l'ordinari II, 6è demana que els preveres que aspirin a ser col·legials i a instruir els nins blaus sàpiguen raonablement gramàtica i cant. Aquests eren els requisits indispensables per a poder ser educadors i professors dels Blauets de Lluc.

Al llarg de la seva història, l'Escolania ha passat per diverses èpoques, en algunes ocasions esplèndides i en altres decadents. Però mai s'ha deixat de cantar a la qui és la Patrona de Mallorca: la Mare de Déu.

Avui l'escolania continua fidel als seus principis bàsics: Donar culte a la Mare de Déu i treballar perquè la nostra cultura i el nostre tarannà com a poble siguin els principis fonamentals que mouen el cor de tots els mallorquins. Tanmateix estimar la nostra cultura i lluitar per mantenir-la viva i sentir-la a flor de pell és ben propi dels qui dia a dia vetllen perquè ningú no ens pugui prendre allò que ens identifica com a poble i allò que amb tanta de força i radicalitat visqueren els nostres avantpassats, tot desitjant que ningú no ens ho pugui fer mal bé.

L'Escolania, una família que diàriament prega.

Els nins que avui viuen a l'Escolania ben segur que respiren un ambient que els fa sentir poble; però no només poble que estima la nostra cultura, sinó també la nostra fe. Els Blauets creixen en un ambient religiós sà. Diàriament, tot just després d'aixecar-se i fer

el llit, talment com si fossin ocells que piulen i canten la frescor del nou dia, els Blauets adrecen unes paraules d'alabança al Déu de la vida. També a les 11'15 i a les 20'30 envoltats de centenars de turistes que han arribat al cor de la muntanya per escoltar-hi les seves blanques veus.

Els nins que estudien a l'Escolania és ben segur que senten el batec dels qui estimen i lluiten per fer un món més just, però que respiren l'aire fresc i pur de la muntanya. Són molts els visitants que arriben a Lluc i comenten a cau d'orella: "Quin privilegi tenen aquests nins! Entren de ben petits i quan surten són joves ben preparats per respondre amb maduresa i saviesa als problemes que ens presenta la vida... a més de tenir uns bons coneixements musicals: cant coral, sofeig, tocar algun instrument, i un bons estudis acadèmics". Tanmateix un ensenyament en grups reduïts proporciona un aprenentatge més personalitzat, la qual cosa proporciona un millor rendiment escolar.

Els nins que estudien a l'Escolania saben prou bé que el motiu de la seva estada a Lluc, a més a més d'estudiar, és cantar a la Mare de Déu i estar al servei dels actes litúrgics del santuari, la qual cosa fa que els Blauets visquin a Lluc. Ben segur que això suposa un petit sacrifici tant per part dels nins com també dels seus pares, però aquest esforç es veu recompensat gràcies a l'ambient de germanor i fraternitat que hi ha entre els blauets. Els qui treballam directament

La formació musical, un fonament de l'Escolania de Lluc.

amb els Blauets sabem prou bé que el punt de referència més important pel nin ha de ser la família, perquè és la primera entitat educativa. Per tot i així, a l'Escolania es viu en un ambient d'una gran familiaritat i germanor. Sovint s'acostuma a dir que l'Escolania és una família gran.

Com és de suposar l'equip pedagògic que treballam directament amb els Blauets feim tot el possible perquè aquest estil familiar i fraternal que caracteritza Lluc i l'Escolania cada dia sigui més atractiu. Es per aquest motiu que es segueix una metodologia i pedagogia que contempla el nin en tota la seva dimensió...

Un aprenentatge amb la nostra llengua.

El col·legi "Escolania de Lluc" des de 1977 imparteix l'ensenyament en la nostra llengua, essent per tant, capdavanter de les escoles mallorquines en l'aprenentatge en català. Es pot dir que aquesta iniciativa d'amor a la llengua es covava des de feia molt de temps. Les revistes "Cavall fort", les "Rondalles" de Mossèn Alcover, la "Minyonia d'un infant orat" i l'edició de centenars de fulls que portaven per títol: "Com llegir i escriure la nostra llengua" creà un ambient que afavorí el pas de parlar en català no sols al pati, al joc, als moments d'esbarjo, sinó que també formà part de la vida acadèmica de l'Escolania. Es pot dir que l'ensenyament en català a l'Escolania influí molt a crear una nova consciència de pertinença a un determinat país.

Ja han passat 17 anys d'aquells intents i esforços per ensenyar, aprendre i estimar la nostra llengua. Avui l'Escolania continua fidel a aquests principis i estam segurs que el camí recorregut ha fet possible que el nostre país tenguí una fisonomia i un tarannà propis.

Amor a la natura.

Ja hem dit anteriorment, encara que fos d'una manera molt breu, els avantatges de ser Blauet. Entre d'altres coses viure a Lluc afavoreix un creixement en contacte ben directe i lliure amb la natura, això fa que els nins blaus l'estimin i tenguin una especial sensibilitat i una certa delicadesa envers ella, perquè saben que és obra de Déu i com a tal cal estimar-la i respectar-la. Quan arriba la primavera i les classes s'han acabades sortim a trescar pel bosc on sentim el cant hermoniós dels ocells o hi contemplam les diverses plantes autòctones que creixen gratuïtament

per les diverses tanques i carreranyes que envolten el Santuari. I quan arriba l'hora, i de bona gana, els blauets van a netejar el Jardí Botànic del Santuari. Es de suposar que quan els Blauets lleven un batzer o una branca seca van ben alerta a tallar una alzineta o un xiprell que just acaba de néixer, perquè ells saben bé que més envant embelliran el nostre paisatge mediterrani.

El sentit ecològic està ben arrelat en el cor dels Blauets. Com Francesc d'Assís, els nins de Lluc guarden un amor entranyable a la nostra mare natura. Els educadors que treballam a l'Escolania ja ens cuidam prou bé de transmetre'ls aquest, així com altres valors. Ells, així com es van fent grans es nodreixen d'una gran descoberta: que la mare terra és obra esplendorosa del Creador en la qual s'inscriuen visiblement les petjades de la seva bondat.

L'Escolania i el cant.

No podem acabar aquest article sense esmentar la importància que té el cant a l'Escolania. Des de les civilitzacions més antigues, principalment la grega, fins als nostres dies, el cant ha estat un element de comunicació i expressió. Segons els tipus de sons i de melodies que es cantaven, sobre tot a Grècia, es transmetien diversos sentiments: amor, alegria, tendresa, odi, etc. En el món cristià quelcom de sembrant visqueren els primers cristians. Quan es reunien per a pregar i per a celebrar els seus actes litúrgics, el cant era tan important com la paraula. Sant Agustí afirmava que el qui canta prega dues vegades.

Aquest desig de cantar en forma de pregària en nom de tot el poble mallorquí és ben propi dels Blauets. Talment com un rossinyol que canta a trenc d'alba, els nins blaus de Lluc fan de les seves veus angelicals una alabança continuada davant a Mare de Déu, com si fossin una espelma que escalfa els milers de pelegrins que arriben a Lluc amb els desigs de trobar-hi un poc de llum per a les seves vides. Els Blauets s'afanyen per aixecar davant el trono de la Moreneta pregàries i lloances.

Aquest desig de cantar cada dia al matí i a la posta del sol obliga l'Escolania a un assaig constant per conrar les seves veus. Es que la música en la formació dels Blaus ha tengut, des de sempre un especial èmfasi, perquè com ens ha demostrat la psicologia influeix molt a formar persones més sensibles i obertes a tots els camps de la vida, sobretot al camp de l'Esperit.

Tots els Blauets tenen diàriament classes de Llenguatge musical i estudi d'un instrument: el piano, la flauta travassera o un instrument de corda com el violí. Tots aquests estudis musicals tenen reconeixement oficial, com si els fessin a un conservatori, perquè l'Escolania a més a més de ser un centre concertat d'Educació Primària és també un centre d'ensenyament musical reconegut pel Ministeri d'Educació.

Finalment volem aprofitar per comunicar a tots els nins mallorquins que vulguin formar part de l'Escolania, informar-los que ja és obert el termini de les inscripcions pel proper curs.

P. Miquel Mascaró
-Responsable de l'Escolania-

Escolania de Lluc

Obertes les preinscripcions per al curs 1994-95

Demanam:

- Haver realitzat el primer del segon cicle d'educació Primària. (Tercer d'EGB)
- Nocions de solfeig.
- Veu i oïda afinades, encara que no hagin rebut cap educació especial.

Oferim:

- Els estudis oficials d'Educació primària i el primer del segon cicle (de 4art. a 8è. d'EGB) amb una bona qualitat d'ensenyament i en el marc d'una educació cristiana.
- Els estudis oficials de música: solfeig, instruments i cant coral.
- Un ambient sà i obert, en contacte amb la naturalesa i la creixença.
- Foment dels coneixement de la nostra llengua i cultura.
- Beques d'estudi.

Amb l'esforç d'un equip de professionals sota la direcció dels M. SS. CC.

Per a inscripcions adreçau-vos a :

Santuari de Lluc

Telèfons: Escolania 51 70 02

Santuari 51 70 25

- Centre concertat E. Primària E.G.B.

- Centre reconegut d'ensenyament musical de grau elemental

Lletres barrejades

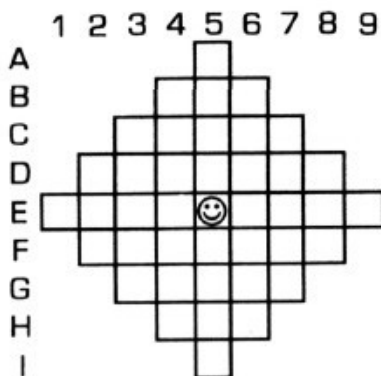
Si coneixes bé el santoral, no tindràs cap dificultat per trobar enmig d'aquest embolic de lletres, 10 noms femenins començats de R.

R S T U V R S T U V
 R E R A Q U E L V T
 A A U E H T J T E Z
 M C F L B A E R O P
 O N I E R E G I N A
 N A N T L E C T Y O
 A B A A B A B A B B
 F T S K Y H B O P Y
 H O A S D F G H J K
 R O A I L A S O R A

Lletres creuades

Horizontals: A) Per indicar el sud. B) Ganes intenses de menjar. C) Tallar i llevar les branques velles o sobreres d'un arbre. D) Construir paret. E) Femella híbrida de cavall i somera. Per ús. F) Unir societats o Estats amb lligams d'interessos comuns. G) Alliberar. H) Poc freqüent. I) La tercera de l'alfabet.

Verticals: 1) a les matrícules de Madrid. 2) Tamboret baix i encoixinat. 3) Públic, manifest. 4) Fer forats. 5) Novel·lista francès, el personatges del qual, vivien obsessionats pel plaer morbós de fer sofrir als demés. Llavors de la planta coffea aràbica (Rev.) 6) Devenir madur. 7) Aplanar. 8) Poc freqüent. 9) Consonant que forma part del nom del nostre poble.

Test cultural

1.- El passat 28 de març, es va produir la ruptura d'una coalició política a la qual el nostre batle n'era una peça fonamental. Sabries dir de quina coalició es tracta?

- PSOE-PSIB
- PP-UM
- UIM-CB
- UM-UIM-CB

2.- Per cert, i degut a n'aquesta ruptura, en Toni va renunciar a un dels càrrecs polítics que actualment exercia. Sabs de quin càrrec es tracta?

- Secretari general d'UM
- Vice-president del CIM
- President de la Mancomunitat del Pla.
- Batle d'Ariany.

3.- I ja que estam dins política, de-veu saber que el proper dia 12 de Juny haurem de tornar anar a votar. A n'aquesta ocasió sabs de quin tipus d'eleccions es tracta?

- Europees.
- Nacionals.
- Regionals.
- Municipals.

4.- Com supòs haureu observat, damunt la plaça, han posat un recipient blau bastant gros, saps per què és?

- Per tirar-hi botellès.
- Per tirar-hi paper.
- Per tirar-hi roba.
- Per tirar-hi fems.

5.- En mesos passats, es desinstal·laren els parallamps que hi havia a Ariany perquè eren dels considerats radioactius, saps quants n'hi havia?

- 10
- 6
- 3
- 15

Refranyer popular

- Qui no s'arrisca, no pisca.
- Qui no se cansa, alcança.
- Qui paga manda.
- Qui res sap, de res dubta.
- Qui mira enfora, cau a prop.

Pensaments

- El coneixement, multiplica les preguntes

(Guillem Frontera)

- Més enllà de la moral i la consciència, tan sols s'hi troba l'abisme.

(Fedor Dostoievski)

- Viure dins el cor dels que deixam darrera noltros, no és morir.

(T. Cambell)

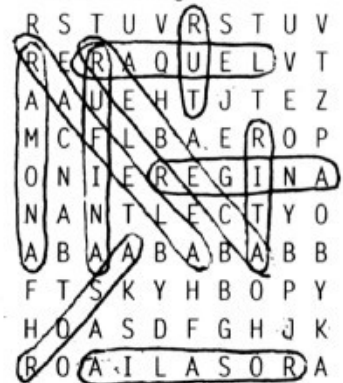
- Benaurat aquell que cerca, encara que mori creient que mai va trobar res.

(J. J. Benítez)

Biel Tovell

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS

Lletres barrejades

Lletres creuades

Horizontals: A) S. B) Fam. C) Podar. D) Paredar. E) Mula. Usar. F) Federar. G) Safar. H) Rar. I) C.

Verticals: 1) M. 2) Puf. 3) Palès. 4) Foradar. 5) Sade. Efac. 6) Madurar. 7) Rasar. 8) Rar. 9) R.

Test cultural

- 1.- PP-UM
- 2.- Vice-president del CIM.
- 3.- Europees.
- 4.- Per tirar-hi paper.
- 5.- 3

Segona reunió del conseller de Cultura, Educació i Esports, amb el ministre d'Educació i Ciència

El ministre d'Educació i Ciència tindrà en compte el pla de noves infraestructures i la seva dotació econòmica en el traspàs de les competències universitàries.

Les competències educatives en matèria universitària arribaran a les Illes Balears entre l'1 de juliol de 1994 i l'1 de gener de 1995, tal com s'acordà en la reunió que dia 7 de febrer mantingueren Bartomeu Rotger i Amengual, conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, i el ministre d'Educació, Gustavo Suárez Pertierra, a la seu del Ministeri d'Educació i Ciència, a Madrid. La necessitat de dotar la Universitat de les Illes Balears de noves infraestructures, amb l'objectiu de modernitzar-la i adequar-la a les exigències actuals, i la possibilitat que el Govern Balear assumeixi la totalitat de les competències educatives l'any 1997, foren alguns dels temes més importants que es tractaren en la reunió. En aquestencontre, també hi assistiren Jaume Casanoves, director General d'Educació, Concepció Sartorio, secretària general tècnica de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, i tots els secretaris d'Estat de l'Administració central.

En el decurs d'aquesta reunió, el conseller de Cultura, Educació i Esports, Bartomeu Rotger manifestà al ministre la necessitat d'una transferència competencial que consideri el fet que la Universitat de les Illes Balears és una institució en creixement, encara que no consolidada des del punt de vista de la seva infraestructura. En aquest sentit, la Conselleria de Cultura, Educació i Esports ha sol·licitat al Ministeri d'Educació que es comprometi al finançament d'aquest pla de noves infraestructures, el que suposa un increment de 3000 milions sobre el pressupost actual.

En concret, els projectes prevists són la construcció d'un segon multiaulari, una altra biblioteca i un paranimf, adequats a les necessitats de la institució i que resoldran els actuals problemes de manca d'espai. L'edificació d'un centre

El conseller de Cultura, Educació i esports, Bartomeu Rotger i el Ministre d'Educació i Ciència, Gustavo Suárez Pertierra amb els Secretaris d'Estat de l'Administració Central.

d'investigació tecnològica i un pla de zona esportiva s'inclouen també dins aquesta mateixa proposta.

El projecte d'un segon multiaulari, juntament amb el primer, les obres del qual començaran ben aviat, finançades pel Ministeri d'Educació i Ciència, constitueixen una dotació en infraestructura molt important per al desenvolupament i la recerca a la Universitat de la nostra Comunitat. En aquest sentit, també s'ha plantejat la necessitat d'incrementar els fons del I+D, especialment a través d'una territorialització de les inversions en infraestructura.

El traspàs de les competències de la resta del sistema educatiu es durà a terme entre 1996 i 1999. Segons Bartomeu Rotger, la nostra Comunitat Autònoma gaudirà de la totalitat de les competències educatives l'any 1996 i com a màxim al 97, si existeix acord entre les administracions central i autonòmica.

D'aquesta manera, el ministre d'Educació i Ciència ha proposat la signatura d'un conveni de col·laboració entre l'Administració central i el Govern Balear, amb la finalitat d'actuar coordinadament durant el període de traspàs de totes les competències. Aquest conveni estableix la creació d'una comissió bilateral que es reunirà per primera vegada a partir de dia 15 de març, adreçada a l'intercanvi d'informació i a l'estudi de propostes sobre planificació dels centres, l'oferta de l'ensenyament, inclosa la

formació professional i sobre la incorporació al currículum de les especificitats de la nostra Comunitat Autònoma. La comissió bilateral serà copresidida pel secretari d'Estat d'Educació, Alvaro Marchessi i el conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, Bartomeu Rotger.

El Conseller de Cultura, Educació i Esports va sol·licitar al Ministeri la construcció d'una nova seu de la Conselleria d'Educació a la nostra Comunitat Autònoma, per a la qual el Govern Balear cedirà el solar. Aquesta Conselleria, quan disposi de la totalitat de les competències educatives, tindrà un pressupost molt important, proporcional als 9000 treballadors que l'Administració central traspasarà a l'Administració autonòmica i als 152000 estudiants que actualment hi ha a la nostra Comunitat autònoma.

La constitució d'una unitat pont de transferències, integrada per funcionaris del Ministeri d'Educació i Ciència que treballin conjuntament amb els funcionaris de la nostra Comunitat Autònoma en el procés del traspàs, la necessitat de participar en l'elaboració del mapa escolar, en la formació del professorat i en l'elaboració d'un projecte educatiu propi, especialment adaptat a la llengua, la cultura i el medi ambient de les Illes Balears són altres dels temes tractats en aquesta reunió. ■

Sa farola Orelluda

- Bon dia, com anam?
- Ja ho veus.
- A on vas tan carregada de cartons?
- A on he d'anar, a tirar-los!
- O no passa per ca teva sa "basura"?
- Sí, però que no has vist aquell caixonot blau que han posat a sa plaça?, això és per tirar-hi es papers i es cartons.
- Mos arribarem a embullar, i què ja no n'hi ha un altre devora?
- Sí, però aquell és per ses botelles.
- Res entenc, i a què vénen aquestes pardalades?
- Ara és hora de pardalades, i tú què no saps sa quantitat d'arbres que se salvaran si reciclen tots es papers empleats?
- Cap en tir, jo les emplei a tots, o per començar foc o per torcar-mes es darreres.
- Ala!!!
- No, idò s'altre dia el me vaig torcar amb un troç de diari que duia es retrato d'en Felipe i en Rubio, i vaig quedar ben a plè!
- Requarata llamps! te degueren fugir ses morenes!!!
- Lo que se varen remoure més.
- Què has dit què vas a sa plaça? Idò t'acompanyaré perque avui hi ha mercat, i m'han dit que vénen marxandos que ho venen tot a 100 pesetes, i he de carregar.
- Jo ja hi vaig anar sa setmana passada i vaig firar, no, i no facis es coió que no hi ha pa que basti, s'altre dia s'ho prenien de ses mans.
- Bé, jo només vull comprar un xandal!
- Poma!, què te penses trobar xandals a 20 duros, endemés què has de fotre es xandal?
- Fosca, què no saps que m'he apuntat a ballar "pasosdobles"?
- Tú que cobres perque tens mal... saps si t'apleguen.
- A jo m'he és igual "que me quiten lo bailado", en ses ganes que en tenia jo!
- I a on n'ensenyen?
- A s'escola gran
- Es una llàstima que no se pugui fer a n'es Local.
- A lo millor aviat ja li faran, què no vares sentir D. Nadal que va dir que ja esteia arreglat?

- Ja era hora!, estava cansada de veure ses portes tancades.
- Sí, en sa doblorada que posarem, me feia mal a sa boca des cor veure com s'abolia!
- I què te creus que ara no hauràs de tornar a "buquinar", perque es doblers que haurà d'emplear s'Ajuntament, hauran de sortir de qualque puesto.
- D'això no importa que et preocupis, mos enviaran una subvenció, què no has vist es diari, què cada dia arriben subvencions?
- No, idò s'homo que s'ha de comprar una furgoneta per anar a fer plaça!, ja mos aniria bé ja!
- Entabanada, que te penses que per això et donaran res!
- Idò per què en donen?
- Fotre per arreglar es cementeri, què no ho veres que mos han donat més de 30 milions.
- Rellamps! podran fer ses làpides d'or.
- Deixa't anar de làpides, què posin corrent que encara no n'hi ha!
- Tanmateix no hi han de fer calça, lo que podrien fer seria unes bones instal.lacions.
- I què vols què hi facin?
- Per començar podrien arreglar sa capella i fer-hi una bona càmera.
- I per què ho vols a n'això?
- O no ho saps que es morts han d'estar 24 hores per enterrar-los?
- Què vol dir?, jo no ho sabia!
- No idò a s'Ajuntament hi ha un bon "lletrero"

- Deixa anar aquests assumptes, i passem a una altra cosa, què veres ses bicicletes per a Pasco?
- Calla, que me varen fotre tot es dia, ni sa freixura menjarem a ple!, es meu homo ja tenia foc dins ses sabates.
- No me'n parlis, que noltros cada any nos n'anàvem d'excursió i enguany res,

ni a n'es carrer podfem sortir, però jo trob què es ben guapo.
- Vol que et digui, fer voltes i voltes per res.
- No fotre! hi havia uns bons premis.
- A jo m'agrada quan corren es d'Ariany, al manco així les conec.
- Idò es darrer diumenge d'abril n'hi torna haver, i corren és d'Ariany, n'hi ha devers una vintena!
- Aquí si que hi anirà.
- I en tantes síquies que hi ha, què poden córrer?
- Ja en poden ja! no i amb això de ses síquies, que ja has tastat s'aigo?
- No m'en parlis, s'altre dia vaig anar a obrir es grifó i no sabia si sortia aigo o llet de lo blanca que era.
- Només faltaria això, que ara no fos bona, en s'obra que han fet, a jo me surt ben bona, deu esser que tú tens massa pressió.
- A n'es cap damunt me va pujar sa pressió quan vaig veure es taló de sa "bassura".
- O no la pagues per es banc?
- Sa de ca nostra sí, però se de foravila no, i t'assegur que haver de pagar per no rebre cap servici, és coionut d'assumpto.
- Idò no tenguessis tantes cases!
- Res m'en vaig que amb tú tanmateix no en poden parlar, i a ca nostra tenc moltes feines.
- No i jo si faig es beneit, es de ses 100 pesetes ja hauran fuit. ■

